

S'Arenal de Mallorca

Publicació independent de la
comarca de S'Arenal
Edita: Associació de Veïnats.
DIRECTOR
Mateu Joan i Florit
IMPRIMEIX
Impremta Atlante
DIPÒSIT LÈGAL
PM 473-80
Publicitat i subscripcions
Camí Canteres, 132
Apartat de Correus, 124 -
73.100 S'Arenal de Mallorca.
Telèfon: 265005.

PUBLICACIÓ INDEPENDENT DE LA COMARCA DE S'ARENAL

ANY V. N. 94

1 DE MARÇ DEL 1986

PREU 60 PTES.

Davant el Referèndum sobre l'OTAN

La Pau, objectiu i camí irrenunciables per als creients, és un dret de tot home i de qualsevol poble. La Pau, endemés, sols mereix aquest nom quan és fruit de la Justícia. Des d'aquesta perspectiva i

—perquè estam convençuts que la guerra no comença quan es dispara la primera bala o explota la primera bomba sinó quan el germà ataca al germà, el grup assetja a un altre grup o quan el millor de l'esforç humà es destina a la tecnologia per a preparar la guerra

—perquè, mentres cada any, 37 milions de persones moren de fam, no volem que Espanya, quedant-se en la OTAN, es vegi obligada, encara més, a augmentar les despeses per a armament;

—perquè desitjam que Espanya sia una peça important en la política de

diàleg, comprensió, cooperació i solidaritat internacional —la qual consideram pressupost necessari per a la Pau—, no volem que s'integri en la OTAN:

—perquè creim que la política dels dos Blocs Militars —OTAN i Pacte de Varsovia— consagra de fet la divisió del món i ha esdevingut un factor constant de tensió i d'amenaça per a la Pau mundial;

—perquè estam segurs que Espanya pot col·laborar amb més encert a la causa de la Pau —la qual avui comença per la creació d'un clima de distensió entre els pobles— assumint una postura neutral, al exemple d'altres països europeus;

—perquè, en definitiva, l'anàlisi de les realitats sociopolítiques mai podem fer-la els creients oblidant —i, molt manco, prescindint— de les paraules de Je-

sús "Benaurets els pacífics..."

Per aquestes i d'altres raons, moltes d'elles explicades molt sovint en aquests dies de campanya, les comunitats, grups i entitats de cristians de Mallorca, signataris del present comunicat,

VOTAREM "NO" A LA PERMANENCIA D'ESPANYA EN LA OTAN.

Comunitats cristianes de Mallorca.— "Justícia i Pau".— Escola de Formació Social.— Drets humans.— JOC.— Grup de la Sapiència.— Moviment Escolte i guiatge de Mallorca.— Preveres de barriades.— Comunitat cristiana de's Jonquet.— Grup de esplai "Terra nostra".— Grup parroquial de la Encarnació.— Grup parroquial Verge de Lluc.— Joan Caldentey, del secretariat de Pastoral Juvenil.

Mike Rambo

Ramon Turmeda - Felanitx

Una vegada ja tinguérem oportunitat de qualificar el televisiu i violent Mike Hammer des d'aquestes mateixes planes, tot intentant posar un punt d'atenció en el seu caràcter violent i en la tendenciositat del seu comportament i de la seva ètica personal. Avui ens toca parlar per necessitat d'un parell de personatges, deslligats teòricament del detectiu novaiorquès, que superen, si tant voleu, els guions i l'acció d'aquells episodis del diumenge per la nit. Parlem de RAMBO, ACORRALADO, COMANDO i de tota una sèrie de pel·lícules de la mateixa casta que tenen com eix fonamental la violència en el seu estat més pur i més primari.

Parlem, clar està, de pel·lícules i, per tant, de personatges ficticis, però la influència d'aquests films entre nosaltres, sobretot per les respostes que donen a unes situacions prefabricades, pot arribar a ser excessiva i negativa front a unes determinades situacions concretes.

No deixa de ser significatiu que pel·lícules com les que hem anomenat arribin als llocs més alts dels «ranking» d'acceptació per part del públic, tot i que hem de tenir present que la influència de la publicitat en aquest cas és extraordinària, fins el punt d'arribar a convertir un film, RAMBO per exemple, en una pel·lícula d'obligada visió per part dels espectadors, tot i que només sigui «per curiositat».

L'argument dels films és tan elemental que ell sol hauria de caure en evidència, però probablement per la seva primarietat la pel·lícula és acceptada sense massa entrebancs davant d'un seguici d'accions violentes que no deixen gaire temps ni per a la reflexió ni per a prendre una actitud crítica. El personatge, qualificat ja des del començament del film, és la víctima de la violència salvatge i sàdica, i la seva reacció és igualment violenta i sàdica vers els seus agressors. Aleshores la violència dels «dolents» esdevé l'excusa necessària per justificar la violència del «bò» de la pel·lícula, deixant en evidència un argument tendencios. La violència indiscriminada, el maniqueisme descarat, la força bruta sobre la raó, la venjança, les reaccions primàries, esdevenen valors que són comunicats al públic, a nosaltres.

Estam enmig del que s'ha anomenat la segona guerra freda i films com aquests que hem comentat no són els més adequats per arribar a aconseguir una societat més pacífica, més lliure i més democràtica.

Telèfons útils a S'Arenal

A la part de Ciutat

Ajuntament	727744
Tota casta de desperfectes a la via pública (entre les 13,30 i 15,00)	727643-727644
Bombers	281250-290017
Residència de l'assegurança social	289100
Creu Roja de Ca'n Pastilla	264040
Polícia Nacional	091
Polícia Municipal	092
Polícia Municipal de S'Arenal	267654
La Porciúncula	260002
Tele-Taxi	401414
Radio-Taxi-Platja	255440

A la part de Llucmajor

Ajuntament	660050
Oficina de S'Arenal	264071
Bombers	660756
Polícia Municipal	661767
Guardia Civil	264121
Ràdio Taxi	263080
Parròquia	263265
Aigua Potable a domicili	261426
Associació de Veïnats	265005
Grues Sampol	264193
Servici Municipal d'aigües Sosegur	262493

Subscriu-te a S'Arenal de Mallorca

BOLLETÍ DE SUBSCRIPCIÓ

Nom .....

Carrer .....

Població ..... Tel. ....

M'interessa una subscripció:

☐ SEMESTRAL 720 Ptes.

Forma de pagament:

☐ Rebut domiciliat a un Banc

Banc ..... Suc. ....

Compte n.º ..... Titular .....

☐ Comptat Firma

Ompliu aquesta tarja i enviau-la al Cami

Canteres, 132, S'Arenal.

Cada vegada són més els mallorquins conscients del fet que la nostra llengua té una història que no podem oblidar i ha estat i llevat dels ignorants i dels obstinats, tothom sap que es tracta d'una llengua romànica—derivada, per tant, del llatí— que en diverses varietats dialectals es parla no solament a les nostres illes Balears i Pitiüses, sinó també al Principat de Catalunya, al departament francès anomenat dels "Pirineus orientals"—a l'antic regne de Mallorca—, al País Valencià, a una extensa franja d'Aragó i a la ciutat italiana de l'Alguer, a Sardenya.

Probablement no són tants, però, els qui saben que el català—en la seva forma literària i en les seves variants dialectals—és objecte d'estudi a moltes universitats d'arreu del món. Ja des de molt antic, hi ha hagut una tradició considerable d'estudis lul·listics. Ramon Llull, una de les figures més suggestives que ha donat Mallorca en totes les èpoques, va viure a França i hi va deixar una bona colla d'amics, i les seves obres i el seu pensament foren vindicats o atacats a tot Europa, no solament a França, a Itàlia o a Alemanya, sinó fins i tot a Rússia, on es conserven manuscrits que mereixen que qualseu s'hi dediqui a fons, segons l'opinió d'Elana Wolff, de l'Acadèmia de les Ciències de Moscou, bona coneixedora de les llengües romàniques, que parla i escriu amb una

Plomes amigues

Per Josep Massot i Muntaner

Els estudis sobre la nostra llengua a l'estranger

relativa correcció el català. El lul·lisme modern, d'altra banda, ha tengut grans representants estrangers, alguns molt relacionats amb Mallorca, com R. Pring-Mill, autor d'EL MICROCOSMOS LUL·LIÀ (publicat per l'Editorial Moll), que visqué de petit a la nostra illa, o Anthony Bonner, que hi viu habitualment i és conegut sobretot per la seva dedicació al GOB, el qual col·labora sovint a la revista "Estudios Lulianos"—òrgan de l'Escola Lul·listica Mallorquina, molts "meutres" de la qual són estrangers— i que acaba de publicar als Estats Units dos enormes volums que tradueixen a l'anglès una àmplia selecció de les obres de Ramon Llull.

La Gran Bretanya i Irlanda han tengut des de fa molts anys a les seves universitats la llengua i la literatura catalanes com una assignatura d'un cert relleu. Conseqüentment, són molts els anglesos que saben llegir i parlar la nostra llengua, que han assistit —juntament amb estudiants de molts altres països— als cursos per a estrangers que organitza des de fa molts anys l'Institut d'Estudis Catalans a Barce-

lona, i que es dediquen d'una manera o altra a l'estudi de la llengua, la literatura o la cultura dels Països Catalans. N'és una bona mostra l'existència de l'Anglo-Catalan Society, associació que cada any celebra unes quantes sessions i que ha publicat o ha estimulat llibres i articles de revista ben interessants.

A França, s'ha mantengut sempre el caliu dels estudis catalans, en part duts a terme per intel·lectuals procedents del Roselló, com Josep-Sebastià Pons o Joan Amade. Fou precisament el fill de Joan Amade que, com a prefecte de París, permeté l'obertura d'un Centre d'Estudis Catalans a la Sorbona i parlà en català als sorpresos barcelonins que l'anaven a veure juntament amb autoritats acadèmiques franceses. De fa temps, hi ha el projecte que els francesos que treballen sobre temes catalans s'agrupin en una associació semblant a la britànica.

Aquestes associacions són ja un fet als països germànics (Alemanya, Suïssa i Àustria), on fa uns quants anys va ésser fundada l'anomenada Deutsch-Katalanische Gesellschaft

—impulsada per Til Stegmann, entusiasta divulgador de la nostra cultura a Alemanya—, i a Itàlia, on existeix des d'abans una Associazione Italiana di Studi Catalani. Aquestes associacions agrupen historiadors, lingüistes i historiadors de la literatura, que en molts casos han fet i fan contribucions molt notables en el seu camp i formen, a les universitats respectives, noves generacions d'estudiants. Vull subratllar el nom de la universitat de Basilea, a Suïssa, on Germà Colon ha creat una autèntica escola, d'on ha sortit treballs dignes d'ésser destacats sobre Ramon Llull i sobre el LLIBRE DEL CONSO-LAT DEL MAR, entre molts altres.

També als Estats Units i al Canadà abunden els estudiosos de la nostra llengua, catalans "trasplantats" o americans o canadencs, els quals s'han agrupat igualment en la North American Catalan Society. Aquesta associació celebra col·loquis multitudinaris cada dos anys, les actes dels quals han estat publicades amb regularitat (n'acaba de sortir el quart volum, a les Publicacions de l'Abadia de Montserrat).

retalls

«DEIA»

Nació i Església catalana

«Intolerable», «sense precedents» i «històric» és la imprecisa llista d'adjectius amb què la premsa qualifica el document dels bisbes catalans amb motiu del mil·lenni de Catalunya. Document de caràcter pastoral, és, pels observadors i comentaristes espanyols, un índex que «l'Església catalana és més profundament nacionalista que la basca» i que «el problema català és, a llarg termini, molt més seriós per a la vertebració nacional d'Espanya que el problema basc».

Quin pecat han comès els cultes bisbes catalans? El d'introduir l'ètica més elemental de la raó en els principis fonamentals de la política aplicats a Catalunya; el de traduir la vella doctrina de l'Església sobre els drets i els valors culturals de les minories ètniques, però de manera intel·ligible i pràctica, a la realitat catalana. En una paraula, el greu pecat de parlar clarament, encara que com a bisbes, de realitats, de

drets i deures concrets; el pecat de baixar del campanar de la teoria al carrer i al fòrum.

Per aquests bisbes, el seu deure pastoral no s'acaba amb tornar sobre les arrels cristianes de Catalunya, que altres tenen interès a dissimular, oblidar o arrencar—cosa que no hauria inquietat ningú—, com no ho han fet vuit dels nou capítols del document. El mateix deure pastoral els ha obligat a «ajudar a clarificar el tema de la identitat catalana» amb el reconeixement de Catalunya com a nació i pàtria, realitats naturals i necessàries anteriors a l'Estat, artificial i voluntari; els ha obligat així mateix a declarar que no és política sinó justícia l'autogovern, la normalització del català, la cultura i les institucions pròpies de Catalunya, la no assimilació per altres nacions i cultures de l'Estat i la solidaritat dels immigrants amb la seva nova comunitat catalana.

En res de tot això no han dit res que no sapiguem, que no admeti la teoria de qualsevol manual d'ètica política, res que no admetrien les mateixes comunitats espanyoles si catalans o bascos preten-

guessin imposar-les les seves institucions i cultures. Fins i tot han estat ben moderats els bisbes: mentre han exposat les raons positives a favor de la configuració plurinacional de l'Estat espanyol, han omès les negatives i ni tan sols han esmentat el dret fonamental a l'autodeterminació dels pobles.

Per això, la cosa veritablement significativa és, com s'ha pogut observar, que el document no ha obtingut la comprensió ni dels catòlics espanyols. Els bisbes la demanaven al començament de la seva pastoral. Els l'han minat prèviament els qui, en informar sobre el document, d'antuvi ja el qualifiquen de «intolerable» («El Alcázar»), auguren que «no trobarà probablement la comprensió sol·licitada» («Diario 16») i que una part «mereixerà més comentaris i potser menys adhesions» («Ya»). Això es fa sense objectar res a uns principis irrefutables i sense rebatre gens ni mica la seva aplicació a la realitat catalana. És que els mateixos informadors i periodistes no comprenen l'ètica política dels bisbes o no volen comprendre-la i fan tot el possible perquè tampoc no

la comprenguin els seus lectors?

Som on hem estat sempre: davant la tan pretesa com artificial unitat de l'Estat; per al xovinisme espanyol dominant en els mitjans de comunicació no hi ha cap comprensió de la nostra realitat plurinacional; la història, el dret, l'ètica, tot esdevé sospitos, intolerable, sense adduir-ne cap raó. Aquesta vegada han estat Catalunya i els bisbes catalans, i ja resulten més perillosos que Euskadi i els bascos.

Quina probabilitat i quina garantia se'ns dona de poder entendre'ns amb la resta dels pobles de l'Estat, si els professionals de la informació i de l'entesa mútua contaminen les seves fonts i semblen la zitzània? Què pot passar si aquesta falta d'entesa arriba a límits de ruptura? Hauran de ser altra vegada els més febles i menys nombrosos, catalans i bascos, els qui hagin de cedir els seus drets i renunciar a la justícia? Fins quan? O bé, acabaran cantant els espanyols, com ja comencen de fer-ho, el «ique se vayan, que se vayan!»?

GOVERN BALEAR

Conselleria d'Educació i Cultura

Cultura popular

ASSOCIACIÓ PREMSA FORANA
DE MALLORCA

Mestre Antoni "Lleó" en la memòria del poble

Per Miquel Sbert - Lluçmajor

No crec que ningú dubti que la confirmació de l'èxit d'un glosador popular la constitueix el fet que el poble, la memòria popular anònima conservi vius i frescs els textos de les cançons que aquell glosador va compondre anys enrera.

A Lluçmajor, és ben palès, molta gent recorda el nom, anècdotes i cançons de mestre "Lleó", glosador de soca-rel, nascut a l'esmentada ciutat el 5 d'octubre de 1818 i veí de Lluçmajor fins a les vuit del vespre del dia 27 de març de 1908, data del seu decés. Home del poble, "mosso de margedor", glosador per damunt de tot. Un glosador ajustat al cent per cent als models que d'aquesta tipologia humana n'han indicat els folkloristes.

Protagonista d'un extens repertori d'anècdotes arrodonides amb cançons enginyoses com poques, mestre "Lleó" fou autor també de diversos "glosats" que varen esser publicats.

Es a rel d'una d'aquestes publicacions ("plegues", "Unions i desunions/de fets moderns i antics/posat en vèries cançons/d'on poren predre lliçons/ets homos grans i petits. "(tercera edició en estampa de Felip Guasp a Palma, datada el 1896), que hem cregut oportú el nostre comentari inicial relatiu a la pervivència en la memòria col·lectiva com a senyal d'encert. L'obra de referència és un recull de 102 estrofes (majoritàriament fusió de dues quartetes

heptasil·làbiques amb dues rimes consonants, de disposició croada) on l'autor reflexiona i es concentra en el passat i el present oferint la seva particular visió de l'individu que intenta sobreviure al si d'una societat injusta. D'aquesta recopilació el poble n'ha assaborit una bona part incorporant-la al patrimoni comú.

Tots els estimadors de la cançó popular mallorquina recorden que el pare Rafel Ginard i Bauçà al seu gegantí "Cançoner Popular de Mallorca" només publicà les cançons per ell recollides de la TRADICIO ORAL deixant de banda les que havien estat prèviament impreses. Doncs bé, si llegim el tom III del C.P.M., a l'apartat "Loca-

litat", l'epígraf "Espanya en general", hi trobarem DEU cançons. D'aquesta desena, SET són originals (així ho prova la publicació citada) de mestre Antoni "Lleó" (vegi's la numeració). C.P.M.:nos. 15-18-19-20-21-22-23; "Unions...": 33-83-32-29-90-35-47. Anotarem el text d'alguns exemples de mestre "Lleó" (actualitzant-se només l'ortografia)

33: "A Espanya hi ha un lleó/antic i fort de barram/hi som molts qui l'en-greixam/amb ses gotes de suor./I amb sa contribu-ció/de sang força li donam,/i si no mos defensam/matarà sa nació".

29: "Si aquest despotisme dura,/que la fe no's pos formal,/Espanya pes natu-

ral/pararà en mala ventura;/un tira i s'altre s'atura,/que això resulta amb més mal/que un cap de vent de mestrà/a arbre que està en tenrura".

90: "Espanya duu una alenta/hi a poc a poc morirà,/hi qui la podria curar/s'enfermedad li aumenta./I si ha d'anar així sempre,/no s'hi podra viure un ca,/que sa bossa des pagar/ja no té pols an es ventre".

Recollides pel gran folklorista franciscà a indrets tan diversos com Lluçmajor, Porreres, Sineu, Artà, Son Carrió, Manacor, Sant Joan o Petra s'adapten molt fidelment al text original del llucmajorer publicat el 1896 (si n'exceptuam la n.º 21 del C.P.M., molt canviada, però amb denotació clara de l'origen). Cas semblant suc-

ceeix amb la n.º 27 de la plaqueta ("D'Orient a Occident/el món d'extrem a extrem va:/un volpeix, s'altra vol pa/hi tothom viu descontent./I si Déu omnipotent/prompte no alça sa mà,/sa sang córrer se veurà/semblant d'un riu o torrent") a la n.º 962 del C.P.M. (tom III, "Vida Humana").

En resum, doncs, si de 102 cançons que componen l'aplec del glosador de Lluçmajor tans d'anys després de la seva publicació i a tants llocs distints, persones anònimes han rememorat un 10 per cent dels textos no calen dubtes sobre l'assumpció per part del poble de l'obra del mestre de paret seca Antoni Garau i Vidal.

Lluçmajor, gener de 1986

**MUSIC BAR
BRASILIA**

 Banquets de batetjos, noces, primeres comunions,
festes socials...

 Cada vespre, música d'orgue a càrrec d'en Ximo.
Avinguda Bartomeu Riutort, entre els Belnearis 1 i 2 de
Ca'n Pastilla. Telefons 260119-264563.

S'HOSTAL D'ES PLA

 Carretera de Manacor, km. 12'500.- Tel. 263286 - Sant Jordi.
Diumenges a la nit i els dilluns tot lo dia, excepte festius, tancat... De l'1 al 28 de
febrer, tancat per vacances.

CAFETERIA SANT DIEGO

 COQUES DOLCES
CADA DIA
I AL VESPRE
MUSICA DE PIANO

S'Arenal de Mallorca.

 TENIS
MINI-GOLF
PISCINA
SNACK-BAR

PISTA D'ESQUASH
TENIS ARENAL
SON VERI

 Calle Costa y Llobera, 1
Teléfono 26 38 34
EL ARENAL (Mallorca)

Nou comissari en cap de la Policia de S'Arenal

Aquesta setmana passada, va prendre possessió del seu càrrec de Comissari en Cap de la Policia de S'Arenal de Mallorca, el senyor Pere Joan Cerdà i Barceló, un alcu-dier, de mitja edat, que coneix molt bé el món de la delinqüència mallorquina per haver fet feina els darrers 27 anys a la nostra illa.

Ens rep el senyor Cerdà, molt cordialment, al seu despatx de la Comissaria al Carrer Marbella de S'Arenal, ens assegura la seva col·laboració amb el periòdic S'ARENAL DE MALLORCA amb tot allò que pugui ajudar a esvaïr la delinqüència i la resta dels problemes socials dels nostre poble.

El nou comissari, accedeix amablement a la nostra entrevista.

—Es que hi ha hagut reforços a la Policia Nacional de S'Arenal després dels darrers robatoris i atracaments?

—Reforços directes, no n'hi ha haguts. Aquí tenim el mateix personal de sempre, el que passa és que ens envien cotxes "Z" i motoristes per patricular els carrers de S'Arenal.

—Abans, no entraveu dins el terme de Llucmajor i ara ho feis.

—Efectivament, ara, i especialment durant la temporada alta, per disposició del Delegat del Govern, patricular tot S'Arenal.

—Quin és el vostre programa per combatre la delinqüència?

—Com a comissari en Cap d'aquesta Comissaria, tendré molt en compte els "tironeros". Això és una plaga que perjudica molt al turisme arenaler.

—Com ho fereu?

—Establirem controls de vigilància als punts negres o conflictius de S'Arenal i els seus envoltants. També demanem la col·laboració ciutadana en la nostra tasca. Qualsevol persona que vegi qualche cosa sospitosa, que telefoni al 091.

L'amo del Bar Coves, ferit per un delinqüent

El passat dia 12 de febrer, l'amo del Bar Coves, B.M.V., de 58 anys, va resultar ferit de gravetat durant un robatori de que fou objecte al seu bar del carrer Exercit Espanyol de S'Arenal de la part de Llucmajor.

En Juan Hidalgo Carvajal, un allot nascut a S'Arenal l'amenaçà amb un ganivet i li va demanar els doblers, l'amo del bar ho va prendre a broma, ja que l'allot era el seu veïnat, llavors l'atraca el punyí a l'emitorax esquerre, ferida de pronostic greu.

Als pocs minuts, la Guardia Civil —la casserna de la qual se troba ben aprop del bar— va detenir a Juan Hidalgo Carvajal, de 18 anys, com a presumpte autor del fet i el posà a disposició de la autoritat judicial corresponent.

El Bar Coves, se troba tancat aquets dies, mentre l'amo se cura de la seva ferida.

CIUTADA ALEMANY, MOR A S'ARENAL

Diuenge passat a l'horabaixa, un cotxe "Z" de la Policia Nacional, va recollir a Walter Hansel de 81 anys que se trobà malament mentre se passetjava pel carrer Llaüt de S'Arenal, i el va translladar al centre mèdic més pròxim.

De totes maneres, els facultatius no pogueren fer res per salvar al súbdit estranger que va morir d'infart de miocardi. El senyor Hansel, de nacionalitat alemanya, passava les seves vacances d'hivern a un ho-

tel de la zona de les Mervelles. El vegem en el Cel.

DETINGUTS ELS SUPOSSATS AGRESSORS DE QUATRE TURISTES

El Grup III de la Policia Judicial de la Jefatura de Palma, va detenir dies passats als suposats agressors dels quatre turistes ganivetats a principis de mes, als voltats del carrer Llaüt, cantonada Son Rigo, de S'Arenal.

Els detinguts son els germans Miguel i Antonio Trujillo Heredia, de 17 i 19 anys, així com un menor de 15 anys.

Els delinqüents, havien robat un cotxe de la marca Peugeot-205 el dia abans. Amb aquest cotxe vengueren a S'Arenal i s'aturaren davant el número 40 del carrer Llaüt esperant l'arribada de qualqu a qui poder robar. La desgràcia va recaure damunt els 4 turistes britànics que a hores d'ara ja són altre vegada a Anglaterra.

ROBATORI A BADIA GRAN

Mentre els propietaris se trobaven de vacances a França, d'on són oriunds, els lladres, romperen un vidre, i entraren al Club d'Estiu de Badia Gran, d'on s'endugueren la cafetera, l'estufa, els plats, els tassons, les estovalles, els torcabocques i un parell de taules.

La madona del bar, a qui telefonaren els veïnats perque tornàs a veure la malifeta, està desolada, diu

que vendrà el bar i s'en tornarà a França, ja que aquest negoci no li duu més que maldecaps. Va

afegir que els lladres degueren anar a robar amb un camió donat el volum del material robat.

Surt «Trenta-vuit», una revista sobre premsa comarcal

Barcelona. — L'Associació Catalana de Premsa Comarcal publicarà una revista que s'anomenarà «Trenta-vuit». Avui se'n farà la presentació del número zero, que té unes ratlles escrites per Jaume Guillaumet —cap de premsa de l'Ajuntament de Barcelona—, Jaume Vilalta —del servei de promoció de la premsa de la Generalitat—, Joan Bonet —cap de premsa de la Diputació— i Josep Masoliver, de l'ACPC.

Roca demana un nou reglament de l'IVA

Las Palmas de Gran Canaria. — Miquel Roca, líder de l'operació reformista, demana, en el curs de la seva visita a Las Palmas de Gran Canaria, un nou reglament de l'impost sobre el valor afegit (IVA). Segons Roca, aquest impost fiscal «abarateix el whisky i encareix el pa», i qualifica l'actual reglament d'absurd i paralitzador de les inversions i contraccions.

Oients de la SER, contra l'indult als del 23 de febrer

Madrid. — Prop de quinze mil oients de la cadena SER es van mostrar contraris a l'indult per als implicats en l'intent de cop d'Estat del 23 de febrer demà farà cinc anys. Exactament foren 14.495 els no partidaris d'aquesta mesura, mentre que 8.685 volaren a favor.

La policia fereix deu manifestants a Guadix

Granada. — Almenys deu persones van resultar ferides a Guadix a conseqüència de les càrregues que una companyia de reserva de la policia va fer, amb pots de fum i pilotes de goma, contra els milers de persones que es retiraven cap a casa després d'haver assistit a la manifestació de protesta contra la reforma sanitària que pretén fer la Junta d'Andalusia. El grup popular de l'Ajuntament de Guadix va proposar la dimissió en ple del consistori en senyal de protesta per la duresa amb què van actuar les forces d'ordre públic.

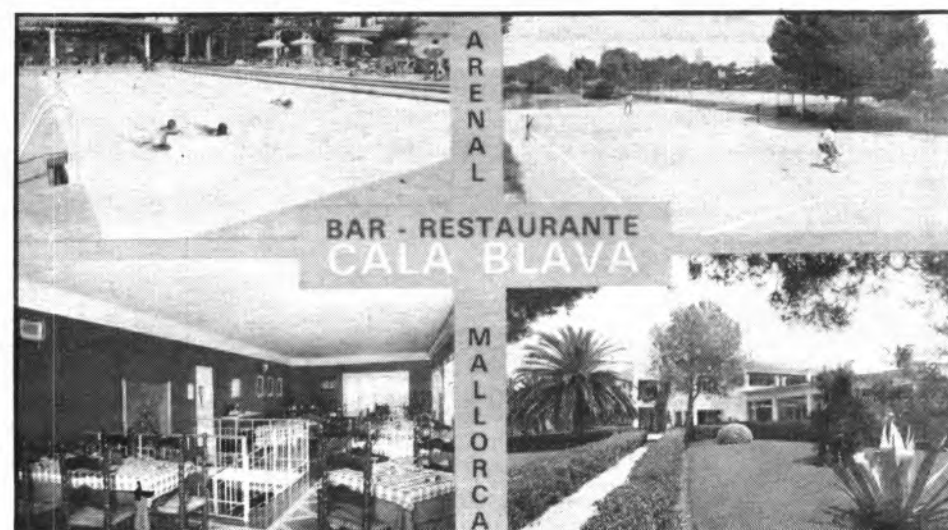

**GASEOSA
BONA**

**BONA PELS NINS
BONA PELS
PADRINS**

Tel. 260090
Carrer Llavotxim Verdader, 26
S'Arenal de Mallorca.

REPARTIDA PER GASEOSES MONTSERRAT, S. A.

La direcció del restaurant Cala Blava els recorda que té a la seva disposició, les seves pistes de tennis i la seva piscina.

Una mort massa primerenca

Allò era un "velatorio gitano". Ciris davant la foto del "Fali", aferrada a la paret. Tot ben negre, el cobertor de la taula i els vestits de tothom; les dones amb el mocador negre pel cap, els homes, pel coll. Nins per alla enmig men-

jant danone o coca. Corones penjades a les bigues, moltes més flors en terra, corones defora del portal, gent que entrava i sortia els homes defora, al voltant del foc; brusca i fred. Silenci general d'una gent espantada, sense paraula.

La mare, mig acubada cri-
dant i repetint a compàs
els laments en veu alta.
Una gitana li dóna escude-
lles de tilla de tant en tant.

Eren nou germans. Son pare feia de picapedrer. Fa uns tres anys, anaren a Barcelona i des de llavors

venen droga. Ho sap tothom. Fa temps que "el Fali" duia el ca magre. Hepatitis, color trencat, migronya. Abans era un nin normal i guapo, ara no treia fesomia.

Aquella tarde havia anat al cinema amb "la Flores", germana seua". Al vespre digué als pares que sortia a comprar tabac. En realitat prengué un taxi i al sortit d'ell, se tirà malament a la carretera, que era la de Manacor. Ho féu aposta? No estava clar? Un cotxe que venia no tingué temps de frenar i l'esclafà. El dugueren a So'n Dureta mort, dins una bossa de plàstic i d'allà al cementiri, on el trobà sa mare. Mij morts quedaren de l'esglai els ocupants del cotxe. Tenia 17 anys. Els seus

amics digueren que aquell vespre anava molt carregat. Havia pres amfetamines. Feia temps que es drogava.

La pensa dels pares i germans era profundíssima, i les durarà molt temps. La solidaritat del barri fou total. I també la por. Por dels seus amics, consternats i muts, que anaven a plorar a ca les manges, perquè saben qui de la pandilla ve darrera "el Fali". Por dels pares veïnats de barri, que temen pels seus. Por dels pares del Fali? Doncs, perquè no muden d'ofici? En tenen d'altres que també se piquen. Però és possible mudar? Els doberis són una pesta incurable, que atreuen moltíssim. On trobarà avui un gitano un treball honrat? I si el troba, acceptarà guanyar amb un

Llorenç Tous - Es Jonquet

d'esforç i suor el ma-
que d'asseguts gua-
amb un quart d'ho

Després d'aquesta mort el barri ha canviat, camina més depressa vers una degradació pitjor que tots els esbaldrecs del terror. Què faran els poders públics? Està per veure.

Quin futur espera als
nins de la nostra catequesi!
Quina resposta tenim els
cristians davant la impo-
tència? Lluitar amb espe-
rança contra les causes
d'aquesta societat que ma-
ta joves de buidor als dis-
set anys. Amb esperança
perquè creim en Déu, que
de la mort en treu la vida.
En tenim un Testimoni
Feel: Jesús Ressuscitat.

Es Jonquet.
Desembre 1985

EL RINCON DE PEDRO. Cuina Castellana. Xot a la graella, conill a l'allet, pollastre a l'allet, gambes a l'allet, tapes variades i, més coses.
Carrer Veler, 4 - Ca'n Pastilla. Tel. 265752.

FLOPS BUTIGA DE MODA
Exèrcit Espanyol, 28
S'Arenal de Mallorca

A la Plaça Major de S'Arenal.

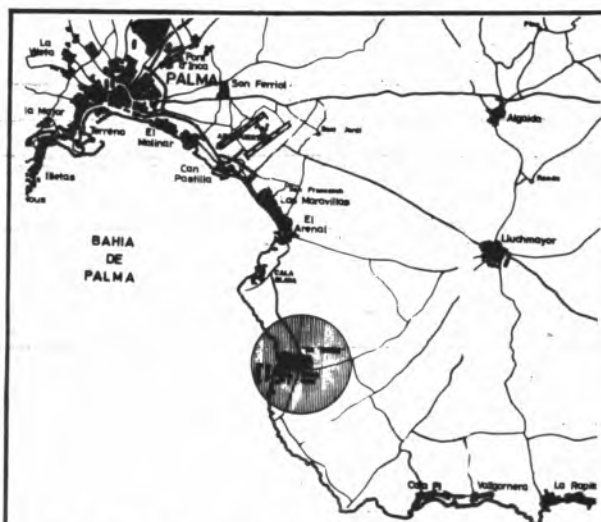

“ES COSA NOSTRA”

F. M. SO ESTEREOFÒNIC
97.5 MHz

Els dilluns matí, en Tomeu Sbert parla de la nostra comarca dins l'Especial Lluçmajor.

Els dimarts, en Mateu Joan Florit dona cròniques de S'Arenal i comarca dins el programa "Els matins a la freqüència modulada".

URBANITZACIÓ SA TORRE

**Sortida prolongació autopista.
A la carretera de S'Arenal al Cap Blanc
quilòmetre 7'50.**

Venda de solars devora la mar.
Visites: cada dia manco els dimecres.

Concurs d'idees per a l'embelliment de la zona de la platja de S'Arenal de Llucmajor

La situació actual a S'Arenal de Llucmajor es pot qualificar de realment degradada. Ens trobam amb certs fets que la caracteritzen:

—Manca de zones verdes, zones d'esplai i de passeig.

—Una petitiíssima zona de platja per absorbir la gran densitat de població albergada en una edificació super concentrada.

—Insuficiència d'instal·lacions per l'ús i fruitament de la platja pels banyistes.

—Una comunicació entre l'edificació i la platja molt problemàtica degut al intens tràfic rodat de l'actual passeig marítim.

—Existència d'un port aïllat de l'entorn, i que actua com a cunya estranguladora entre S'Arenal i Son Verí.

LA PROPOSTA

El projecte pretén donar una nova imatge que revaloritzi tota la zona de S'Arenal de Llucmajor i millorar les prestacions que aquesta pot oferir als seus usuaris mitjançant una sèrie d'actuacions concretes.

Aquestes actuacions són:

1.— Ampliació i regeneració de la zona de la platja mitjançant el recreixement d'un petit espigó, ja existent, i un replenat adequat per guanyar terreny a la mar.

2.— Creació d'un passeig marítim per a vianants al llarg de la vorera de la

mar, que seria la continuació del que sembla arribarà a fer-se a la Platja de Palma.

3.— Creació d'un parc, que deixa en segon pla l'edificació de gran altura existent i conforma una nova façana a la mar, recuperant un poc la clàssica imatge mediterrània del pinar vora la platja, i en el que es podran desenvolupar activitats culturals i d'esbargiment.

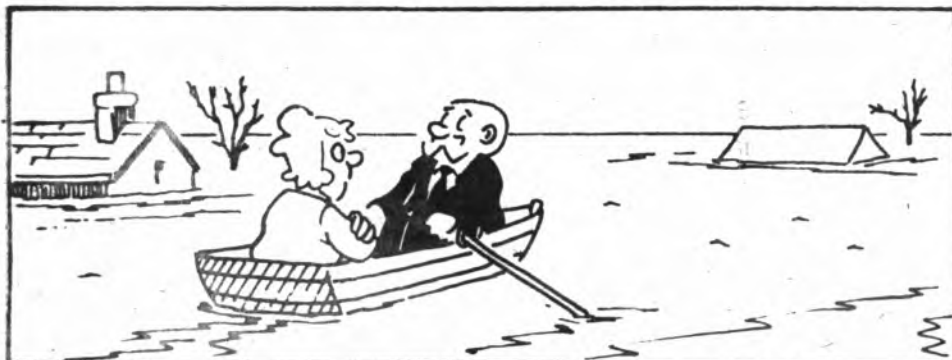
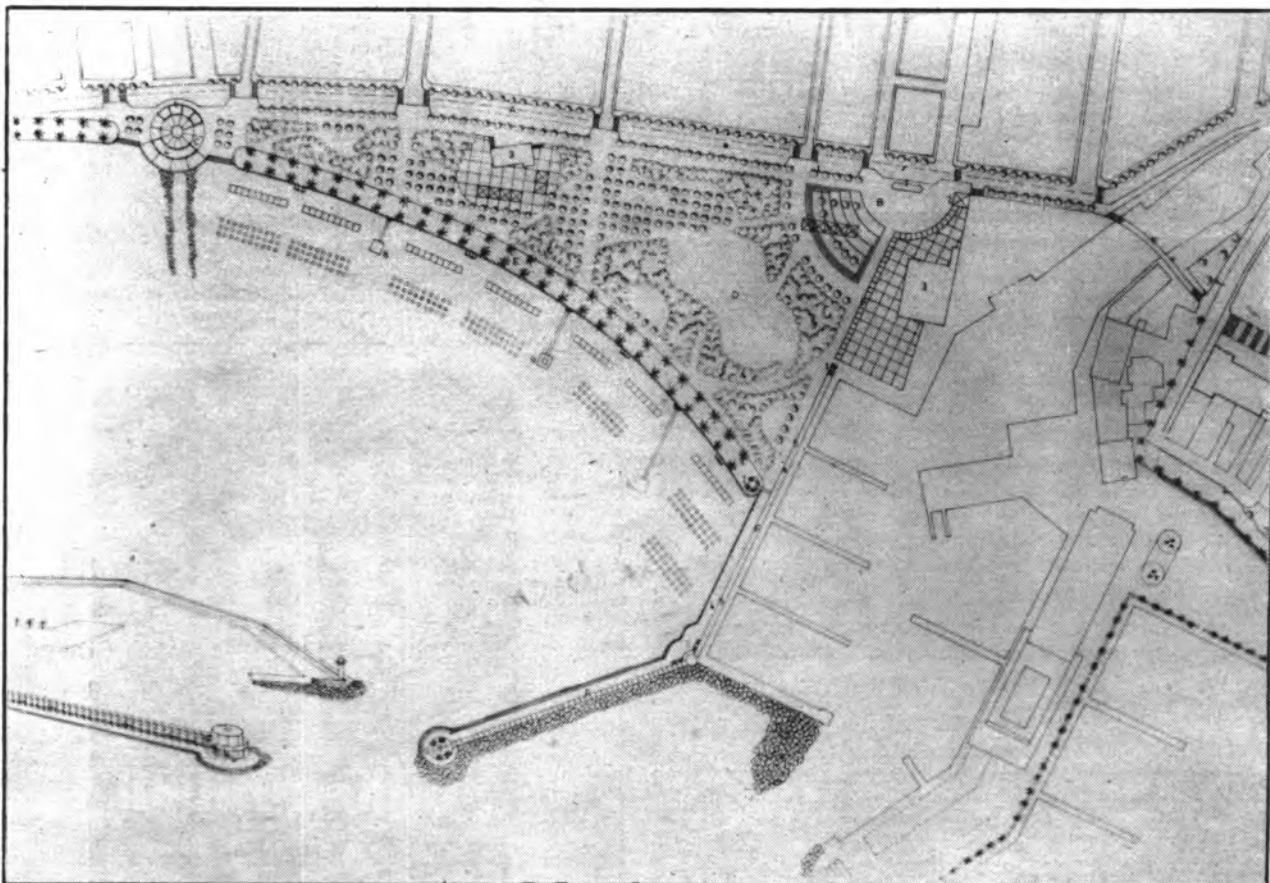
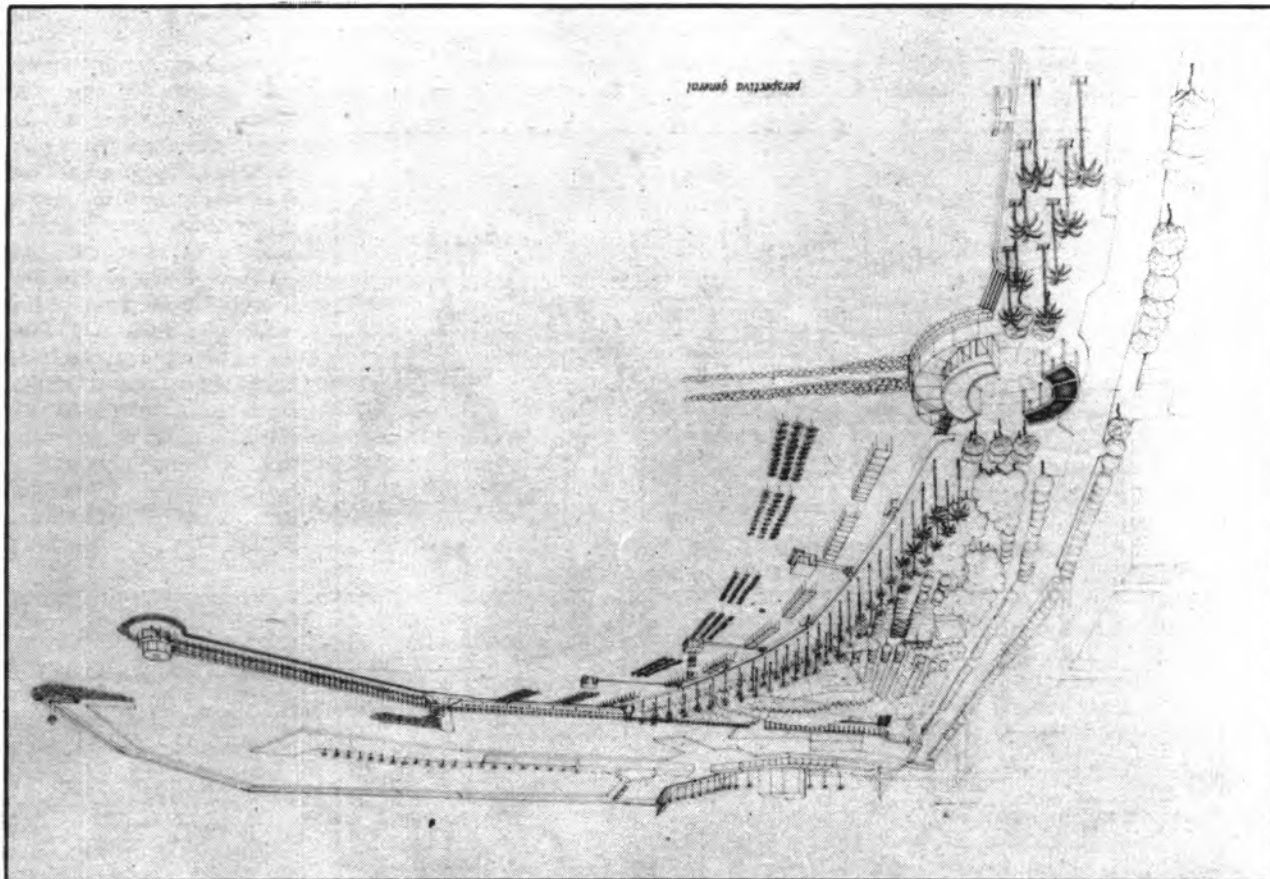
4.— Conversió de l'actual carretera costera en un vial merament de servei, amb aceres més amples i arbrades al llarg dels baixos comercials, i aparcaments laterals al costat del parc. Es considera que en un futur pròxim, la major part del fluxe rodat anirà per l'autovia i per un carrer en segona línia.

5.— Tot això lligat amb una trama d'espais i recorreguts paisatgístics, a diferents nivells, com els que aprofiten els molls del port esportiu i l'espigó de nova creació, els de l'interior del parc, i el que comunica les zones de les platges de Son Verí i S'Arenal.

Per últim,

6.— Dotació dels serveis necessaris, que van des d'aturades d'autobús, cabines telefòniques, oficina municipal (informació, policia, etc.), fins a balnearis, restaurants, vestuaris, dutxes, quioscs-bar, i botiquí, per a la utilització òptima de la zona costera.

Antoni Sbert Casasayas
Pilar Simón Aznar

Enquesta

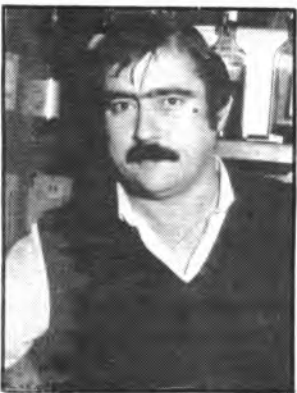
JOAN TOMAS I MAS

Bar Jamaica
Jo deman la dimisió de la directiva que ha organitzat aquests carnavals. No tenen ni idea de confeccionar programes. Els programes s'han d'escriure preferentment en la nostra llengua. Aquest carnaval s'havia d'haver ajornat. La meitat dels allots que hi participaven estan costipats de la banyadura que sufiren.

ANTONI JOAN I MARTINEZ

Barman
Mal fet. Això demostre que els mallorquins no contam per res. Està bé que la propaganda se faci en altres idiomes, però el nostre, per dignitat, ha d'esser el primer.

PONÇ LLANERES I MULET

Propietari Cafeteria Cisne II
Mal fet. Som a Mallorca i la llengua mallorquina ha d'esser la primera de totes.

L'enquesta continua. Tota la gent que vol opinar opina. Opinen que els programes de carnaval s'han d'escriure en català.

PEP MARTINEZ I OOSTERWAAL

Restaurant Sa Bolera
Si volen que els mallorquins participin a aquest carnaval, ens han de convidar en la nostra llengua. Si ho fan només pels turistes està bé que ho facin en llengues forasteres.

JOAN ANTONI CANDILEJO LOPEZ

Barman
Mal fet. La primera llengua, ha d'esser sempre la del país.

BARTOMEU SOLER I GARI

Bar Nitós
Mal fet. A Mallorca, la llengua mallorquina ha d'esser la primera de totes.

JOAQUIN CANTERO I PINA

Barber
Molt mal fet. Si el carnaval és de S'Arenal, els residents també hem de contar. El nostre idioma ha d'esser el primer.

Moviment econòmic de la parròquia de S'Arenal

S'ens facilità, per part del rector Jordi Perelló, de la parròquia de S'Arenal, el balanç econòmic de l'any 1985, l'any passat. Per considerar-ho d'interès ho venim a oferir com a informació als lectors de "S'Arenal de Mallorca".

ENTRADES:

740 - Interessos; 5.131 pts.
781 - Colectes ordinaries 1.156.500 pts.
780 - Altres entrades; 3.996 pts.

2.2 - Colectes extraordinaries i donatius; 278.300 pts.
Total: 1.443.927 pts.

SORTIDIES:

61 - Despeses de personal de servei i netejia; 297.800 pts.
62 - Interessos pagats; 408.729 pts.
64 - Conservació; 189 mil 180 pts.
660 - Despeses de funcionament; 168.003 pts.
665 - Activitats pastorals; 51.026 pts.
669 - Altres despeses

(ajudes...); 86.900 pts.
Total: 1.201.636 pts.

RESUM:

1.3 - Sumen les entrades; 1.443.927 pts.
1.4 - Sumen les sortides; 1.201.636 pts.
1.5 - Saldo de l'any 1985; 242.291 pts.
1.6 - Saldo anterior (31-12-84); 82.422 pts.
1.7 - Saldo a 31 de desembre de 1985 324.713 pts.

Contribució a les necessitats de l'església diocesana

na i universal (Cáritas, M. Misionera, Per la fam,...); 190.000 pts.

PRESTECES I ENDEUTEMENTS:

3.1 - Capital endeutat a 1 de gener de 1985 3.715.700 pts.
3.3 - Capital amortitzat durant 1985 0.000.000 pts.
3.4 - Interessos pagats durant 1985 408.727 pts.
3.5 - Deutes a 31 de desembre de 1985 3.715.000 pts.

1 de Març, una data històrica

L'1 de març de 1983 les Corts Generals aprovaren l'Estatut d'Autonomia de les Illes Balears. De llavors ençà, aquest dia s'ha convertit en una data històrica.

- PERQUÈ aquell 1 de març de 1983 iniciàrem el procés cap a la institucionalització del nostre autogovern.

- PERQUÈ amb l'aprovació de l'Estatut d'Autonomia de les Illes Balears retérem homenatge a totes les persones que al llarg del temps han treballat per mantenir la identitat del nostre poble.

- PERQUÈ aquell dia iniciàrem el camí per planificar el nostre futur i convertir en realitats les nostres aspiracions.

Any rera any, hem recordat aquella data amb una commemoració solemne, però popular. Solemne, pel significat que té; popular, perquè el poble de les Illes Balears n'és el protagonista.

Aquest és l'autèntic es-

Consolat de Mar, seu de la Presidencia del Govern Balear

perit que anima els actes oficials i la diada autonòmica que el Govern Balear prepara per a principis de març. Una commemoració que vol ressaltar i difondre tot allò que ens és propi i que marca les nostres vides. Una data perquè reflexionem sobre el fet balear.

Cada any, una de les nostres illes ha estat l'escenari principal de la Diada Autònoma. Primer va esser Menorca, després, Eivissa i

Formentera i enguany, en el Tercer Aniversari de la promulgació de l'Estatut d'Autonomia, ho serà Mallorca. Per això, us convidam a tots a celebrar aquesta fita històrica i esperam que tots, habitants d'aquestes Illes, hi prendreu part.

GOVERN BALEAR

En Fi, un paller moliner.

Dos palleros mallorquins

En Fi i en Topolí, dos palleros d'Es Molinar, que saben fer riure a petits i grans. Actuen a les festes populars, festes particulars, festes de primera comunió, fan gires pels col·legis a petició de les associacions de pares...

—Tu ets moliner d'Es Molinar. No és així?, li deim a n'En Fi que beu una cervesa dins el bar del Club Nàutic Portitxol.

—Vaig neixer a Es Molinar i sempre hi he viscut, ens respon.

—Que és molt divertit això de fer de paller?

—Es ben divertit, i lo millor de tot és que feim divertir als altres.

—Què és el més difícil del vostre ofici?

—Lo més difícil és fer riure, perquè avui, amb l'IVA, l'atur, l'AOTAN i el Govern Socialista, la gent només té ganes de plorar.

—Que guanyau molts de doblers?

—En s'estiu guanyam per anar tirant. En s'hivern anam ben magres.

—El Govern Balear, el Consell de Mallorca i l'Ajuntament, vos fan qual contracte?

—Hem anat per tots aquests llocs i mos fan es sord. Se veu que no hi tenim coneguda.

Llucmajor

Aprovada la col·locació de dos tobogans a S'Arenal

Arnau Tomàs

En la referència dels acords de la Comissió de Govern de l'Ajuntament de Llucmajor, se va donar la conformitat, previ informe favorable dels tècnics, a la construcció de dos parcs aquàtics, en sol no urbanitzable, aquest acord està condicionat a l'informe de la Comissió Provincial d'Urbanisme, a efectes de declaració d'utilitat pública o interès social d'aquestes instal·lacions.

Una d'aquestes instal·lacions estarà situada a S'Arenal fent partió amb la nova autovia, projecte presentat per Palm Parc. L'altre a la possessió Son Granada d'En Pola, a instància de Joan M. Munar i Ferretjans, representada per Lluc Thomàs i Munar.

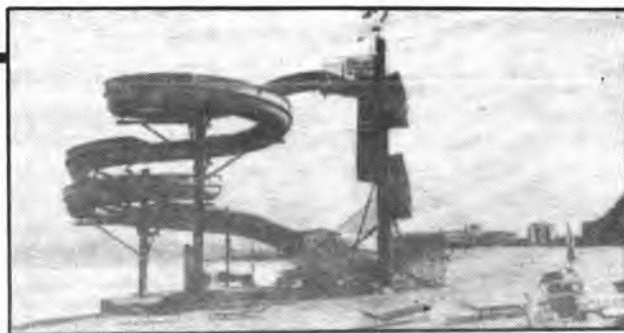
Se va acordar la contractació temporal de 4 auxiliars de la Policia Municipal, i 4 manobres per a la brigada municipal d'obres.

Entre els policies, Rafel Caldentei Llompart, ho serà per un període de 9 mesos i, Francesc Xavier Moragues Amengual, Angel Risueño Ramón, i Joan Mulet i Sanç, per 6 mesos.

Els manobres, els contractats són, Josep Ferragut Oliver, Miquel Posada Díez, Miquel Pasqual Mates i Manuel Sarmiento Aguiló per un període de 8 mesos. Se va donar conte de la pròxima jubilació per complir els 65 anys del policia municipal, Antoni Muñoz i Aguiló.

Se va acordar compensar amb 5.376 i 19.099 pessetes respectivament, a dos propietaris de vehicles espanyats a causa del mal estat del clavagueram. Sub-

vençió de 480.000 pessetes i recursos ambientals, esper a la l'edició del llibre "Llucmajor, espai educatiu" escrit per Jaume Oliver i F. Florit.

Parlem com cal!

Un dia preguntaren a Confuci, quina cosa faria primer, si se li atorgués l'administració del país: «Corregiria el llenguatge», va ésser la seva resposta. I afegí: «Si el llenguatge no és correcte, el que es diu no és el que es vol dir. I si el que es vol dir no és el que en realitat es diu, llavors el que s'ha de fer no es fa. I si no es fa el que s'ha de fer, les arts, la moral i la justícia en sofren. És per això que si se m'encomanés l'administració del país, el primer que faria seria corregir el llenguatge».

He subratllat «vol dir», perquè la pobresa actual de molts catalanoparlants, és tal, que a més de grolles i renecs, cauen en la repetició constant de l'expressió «vull dir». Aquest vici lingüístic que curiosament no he trobat la paraula per a definir-lo i que en castellà se'n diu «muletilla», és, en aquest cas pel significat i la forma repetitiva i insistent de dir-lo, una prova evident que la persona busca expressar-se en una llengua que no acaba de dominar. És l'expressió «subconscient» de la seva pobresa lingüística.

Jordi Galí i Herrera, en el pròleg del *Diccionari Fonamental de la Llengua Catalana* assenyala: «D'ara endavant, ja no serà possible donar la culpa de les nostres faltes com a poble, a causes externes, i un dels aspectes més importants seria la dignificació de la llengua, tant a l'escola, com al carrer, com en els mitjans de comunicació pública».

El «llenguatge català», malgrat les opressions de tota mena, s'ha anat purificant perquè els literats han fet d'orfebre en polir-la. Ara bé, cal acostumar el poble a *assaborir-ne la dolçor* i això només pot fer-se generalitzant l'ús de la *llengua literària de manera que no resulti febaça*. I és aquí, on la premsa i el món editorial tenen un protagonisme del qual no poden desentendre's.

Quan parlem en català amb el

lèxic usual, es perden moltes de les bel·leses de la parla culta. Utilitzem àdhuc formes de les més vulgars. Molts cops, a causa del desconeixement de formes elevades de la nostra llengua escrita, se'n fa difícil de llegir-la i és perquè empra paraules poc corrents, que ens obliguen a un esforç que no tothom està disposat a fer.

L'hàbit de llegir sense entendre el que es llegeix, atrofia el sentit de la profunditat analítica i crea les mentalitats superficials, i aquesta inferioritat produeix dues formes de deformació psíquica: la timidesa recelosa de la incomprensió que porta l'esperit a la *sorruderia* usual en el poble ignorant, o bé el desvergonyiment del qui no se sent deprimat de fer el *pallaso* en la societat en què viu, o el *tabalot* que vulgarment en diem un *barra*. Si la llengua popular es deixa per als usos vulgars, es vulgaritza.

El saber «llegir i escriure» és un mitjà per a autoinstruir-se, però no per a educar-se. La «mitja cultura» és precisament el mal del qual patim. Són més educats alguns analfabets, que no pas el mig instruit, perquè aquests han rebut prou cultura per a perdre el sentit comú i no n'han rebut cap d'altra per a substituir-lo.

Un poble no pot assolir de debò una cultura superior, si no la rep en la seva pròpia llengua, dignificada degudament; i, a Catalunya, aquest defecte és extraordinàriament seriós. No solament no parlem gramaticalment bé, sinó a més no parlem socialment amb decència. La incorrecció gramatical és un problema d'ensenyament. La correcció o depuració del parlar és qüestió d'educació social. El «burgès» que renega i parla brut i groller és un mal educat —encara que sigui cortès i tingui posició social— i encara pitjor, dona mal exemple.

Són molts els catalans amb títol acadèmic que no poden parlar entre amics sense utilitzar les més abjectes blasfèmies o brutícies. Cal, doncs, que el parlar en català es dignifiqui i això sols ho pot corregir el fet que les classes cultes l'utilitzin degudament. Aquesta comet una manca de responsabilitat en no usar el llenguatge català amb la possible cura i refinament de lèxic.

Tot això em condueix a la conclusió que la responsabilitat «política», «social» i «lingüística» dels mitjans de difusió en llengua catalana és molt gran, perquè no podem perdre l'oportunitat que tenim ara de fer de Catalunya un poble «ric», sobretot ric en la seva llengua, una llengua a l'abast de totes les classes socials, de totes les idees polítiques, i que, al contrari, si es manté «purista» però allunyada de la realitat social catalana d'avui, estarà al servei de la integració aglutinant.

Els «ciutadans de Catalunya», tant els catalans com els «nous catalans», els catalans indecisos, i els equivocats que parlen encara el «dialecte castellà» (que res té a veure amb la llengua castellana), que tan bé va caricaturitzar en Santiago Rusiñol en la seva obra *Gente bien*, tenen ara la paraula.

El pròxim II Congrés de la Llengua Catalana és una gran ocasió. Cal fer l'obra de regeneració, a fi de reformar el nostre poble, reeducarlo i transformar-lo de manera que els nostres descendents puguin estar orgullosos de l'herència llegada per nosaltres. Cal, en català i catalanament, civilitzar-nos i això pot fer-ho en molta part una bona premsa catalana, una bona ràdio, una bona televisió.

El dia que la premsa catalana i en català sigui el que fou un dia, en la seva edat d'or, voldrà dir que cada dia el poble català llegeix, almenys, la seva pròpia història de cada dia, de la qual ell mateix és protagonista, en una llengua que és la seva.

Jordi Leman
Publicista

CONSTRUCCIO EN GENERAL — PROJECTES —
MOBLES — DECORACIO — CALEFACCIO
REFRIGERACIO — PINTURES — ALUMINI —
ELECTRICITAT — CRISTALLERIA — TAPISSERIA —
RETOLS DE PLASTIC — ADMINISTRACIO DE
FINQUES — INFORMACIO IVA

C.I.F. A — 07123979 — GRAN VIA, 55 — 63 — 65 — TELS.: 26 47 82 — 49 09 32

CA'N PASTILLA

Després de tres mesos d'estar de baixa per lesió, en Sales torna a jugar. Juga de mig i es per tot. També juga al PSM, GOB, Obra Cultural, AA.VV. i altres associacions. De totes maneres, en Sales, te la costum de jugar a l'esquerra.

Angel Orosa.

La saga dels Orosa

Avui treim a les planes de S'ARENAL DE MALLORCA, a una família de jugadors de futbol. La família dels Orosa, amb en Tino que feu de porter durant tres temporades al S'Arenal, Primera Regional Preferent i ara juga cedit al Brasília de S'Arenal. Cal remarcar que des de que en Tino juga al Brasília se perden manco partits i l'equip ha pujat a la taula classificatòria.

Una altre de la saga dels Orosa és n'Angel, un jove de 18 anys que a mitjan temporada na passat dels juvenils a Primera Regional Preferent, degut a la seva brillant actuació amb 19 gols duant mitja Lliga. N'Angel, ha jugat 9 partits a la categoria de Preferent i ha enviat 7 vegades la pilota a les xarxes.

Finalment, tenim n'Oscar Orosa, que juga als infantils, procedent dels alevins, essent una promesa pel futbol arenaler.

Unió Deportiva S'Arenal

Ha deixat els llocs de darrera en la classificació general, l'Unió Deportiva Arenal. La plantilla que entrena Joan Llompart, ha millorat molt els darrers partits.

Un triomf brillant, fou contre el Pollença, al que es va guanyar per un clar resultat de 2 a 1.

Els locals alinearen a Bernat: Angulo, Fuentes, Luchese, Zamora, Layos, Orosa Salas, Cano, Perez, Bueno. (Mena Ruiz).

Goletjaren en Cano y en Pérez. Per el Pollença marcà en Galindo.

Arbitrà acertadament el senyor Fernandez.

TROFEO MARE NOSTRUM
AGENCIA S'ARENAL

Els jugadors Mena, Pérez, Cano, Bueno, son els que es troben entre els possibles guanyadors del 'Trofeo Mare Nostrum Assegurances', a través de la nova agencia de la "Platja de Palma", a l'edifici de l'Associació d'Hotelers".

Aquest trofeu es concedeix al màxim goleador de l'equip de Preferent. Els dos darrers anys, l'aconseguí en Joan Diaz.

Video detall

Reportatges fotogràfics i de vídeo.
Objectes de regal.

Lloguer de pel·lícules de vídeo.

Tenim més de mil títols en rotració en sistema VHS.

Lloguer de pel·lícules a partir de 100 pessetes, sense necessitat de ser soci.

Avinguda del Cid (cantonada Plató). Tel. 270280 - Son Ferriol.

Esbertades i altres coses

Cuida aquesta
plana Tomeu
Sbert

El Club Fútbol Brasília ha millorat molt en comparació a mesos passats. Inclòs els resultats dels partits són més favorables, encara que el darrer lloc de la classificació no el se pot desferrar.

Però, si lo important es participar, el Brasília participa. Ja vindran, segur, temporades més bones i més triomfants. Endavant "brasileiros".

Se tomará reconstruir el Club Ciclista Arenal, tantes temporades sient el millor equip ciclista de les illes?

"Sí, però, ja ha plogut", digué un vell que escoltava.

S'espera que els colors del Club Ciclista Arenal, tornin sortir victoriosos a les proves que es celebren a Mallorca.

Se confirma que existeixen estudis per l'ampliació de la depuradora de S'Arenal de Lluçmajor. Una depuradora que ha quedat insuficient per a depurar tota la quantitat d'aigües brutes que durant els mesos d'estiu li envien les

bombes impulsoras de davant l'hotel Sant Diego.

Per altre part, si es posa en funcionament la nova urbanització denominada "Son Verí Nou" necessitaran o be una connexió a l'esmentada depuradora de la carretera de Cala Blava o fer-ne una per seveis de la propia urbanització.

Lo interessant i necessari pero seria que l'ampliació que els serveis tècnics municipals llucmajorers estan estudiant, es dugués a la pràctica abans dels mesos forts d'estiu, es a dir, que la pròxima temporada turística forta (mesos de juliol, agost, setembre) no hi haguí "residuos" pel mig dels carrers.

Parlarem amb Jeróni Saiz, conseller d'Ordenació i Obres Públiques. Jeróni Saiz ens digué que la tan esperada construcció de la carretera de S'Arenal a Lluçmajor o viceversa, les seves obres entraran ben prest a subasta. I després, la construcció. Encara que els dobbers han de venir de Madrid.

Esperen que no sorgeixen

problemes. Aquesta millora es de lo més necessari de Mallorca, en carretera o camins, degut a l'intens tràfic que sofreix, en especial l'estiu.

Jeróni Saiz també va confirmar que l'inauguració del total de trajecte de l'autopista desde Ca'n Alegria al creu de Cala Blava, serà dins el mes de maig. Una inauguració "a lo grande" serà aquesta.

Ja tenim polèmica amb això dels planols o projectes presentats, mediant concurs i bons premis, per millora i ampliació de serveis, guanyar en estètica, zones de jardins i llocs per descans a la platja de la part de Lluçmajor a S'Arenal. Polèmica, perquè mentre uns diuen que això està molt bé, altres opinen que no els acaba d'agradar ni un projecte ni l'altre. Encara més, això s'ha de fer per motiu d'haver degradat tant la zona que ens ocupa.

Sia per lo que sia, hem de mirar el futur millorant tot lo pasat. Si poren i sabem...

Josep Dols, entrenador de l'Espanya de Lluçmajor. (Foto: Sbert).

I es que S'Arenal s'ha transformat d'una manera fabulosa en el darrer quart de segle.

Cercant dates històriques, direm com a mostra que a S'Arenal, l'any 1930, tenia com a habitants a 184 persones, distribuïdes, en 53 caps de família, i dels quals 45 eren de Palma, 105 de Lluçmajor i 31 de distintes procedències entre ells, una persona de Menorca, 1 de Eivissa, 1 de Barcelona.

Els treballadors, fa 55 anys, es repartien en 30 trencadors, 6 pescadors, 5 picapedrers, i uns parell que feien de taverners. Quanta diferencia a lo d'avui!

El Club Petanca Son Sunyer, pita fort aquesta temporada. Victorias quasi cada diumenge, i l'ascens de categoria a la vista. El Son Sunyer té el local social al "Restaurant Jamaica", a la carretera militar. En Toni Martí està tot entusiasmat amb la plantilla de jugadors.

I en Josep Coll, per altre part, segueix presidint els equips del Son Verí, també de petanca. Aquesta temporada resulta un poc irregular en quant a resultats. Jugan a las noves magníficas pistas del com-

plex "Tenis Son Verí", al carrer Costa i Llobera. En Pere Canals, propietari de les pistes, està tot content amb la plantilla de petanquistes.

I el Club Petanca Arenal, ha aconseguit colocar un equip en el lloc més alt de la petanca balear, fins i tant que està a punt de pujar a la "categoria d'honor". I això que en Sebastià Mas Ballester juga a Ca'n Pastilla. Que sino... encara seria més gros.

La "Residencia de la Tercera Edad", a Lluçmajor, estarà cuidada per les monges dels Sagrats Cors, segons ens ha dit un tinent de batle llucmajorer. Ara fa un any just, que es va inaugurar amb presència de Gabriel Cañellas, el senador Toni Ramis (e.p.d.), i altres autoritats provincials i locals, encapçalades pel batle Toni Zanoguera. Està

Josep Coll Castell, president del Club Petanca Son Verí.

inaugurada pero no està posada en funcionament.

Quan es colocará la primera pedra per a construir una "Residencia per la Tercera Edad" a S'Arenal?

Fins dintre de quinze dies, estimats amics.

Fotos d'avui i d'ahir

Fotografia recollida del llibre titulat "S'ARENAL: MISCELANEA HISTORIA D'UN CASERIU (1861-1930)", original de l'historiador Bartomeu Font Obrador. Una fotografia de d'avui fa 50 anys. Son els escolars del Col·legi Nacional Mixte de S'Arenal, de Lluçmajor amb la professora d'aquell temps, doña Josefina Estadas. (Foto cedida per Josep Oliver).

A l'esquerra, en Llorens Mas, sub-campió d'Europa de bolos. Al seu costat, en Pere Canals que vol construir unes modernes pistes de bolos a Son Verí. Darrera ells dos, Miguel Mas, fundador i destacat futbolista llucmajorer.

ASSEGURANCES MARE NOSTRUM

Assegurances en general.
Tota mena de assegurances.

Plaça Major, 1
S'Arenal
Tel. 265374

I ara també:
C/. Marbella, 31
Ca'n Pastilla
Tel. 267654

MARE NOSTRUM AL SERVEI DE TOTA LA PLATJA DE
S'ARENAL

Editat per la Generalitat
Catàleg de cintes de vídeo en català

Quim Casas
 Barcelona. — El departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya ha editat un catàleg on es reuneixen quasi totes les pel·lícules parlades i doblades en català que es poden trobar al mercat videogràfic. Aquest catàleg, que inclou uns quaranta títols, serveix per a veure com es troba la difusió del vídeo de cinema en català —en totes les seves vessants: ficció, documentals, dibuixos animats, productes de tipus històric i d'altres.

Pràcticament tot el que s'ha realitzat al nostre país els darrers anys ja es pot aconseguir en vídeo. La producció més significativa de Ribas i Bellmunt, l'exitosa *La plaça del Diamant* de Betriu, les derivacions històriques de Grau a *El timbaler del Bruch* i Forn amb *Companys, procés a Catalunya*, quasi tot es troba a l'abast del públic majoritari.

Amb algunes distribuïdores capdavanteres —Zeta Vídeo, Opal Films, Aurora Vídeo—, films ben significatius del que ha estat el cinema català dels darrers anys —*La ciutat cremada*, *L'orgia*, *El vicari d'Olot*, *Pe d'àngel*, la trilogia de *Victòria*, els films abans esmentats— tenen la possibilitat de competir als videoclubs amb les grans produccions promogudes per les multinacionals. A més d'aquestes pel·lícules, hi trobem tot tipus de productes educatius —sobre expressió plàstica, ciència, educació sexual—, films de dibuixos animats de producció pròpia i estrangera, documentals de la Fundació de Serveis de Cultura Popular i l'ICC —*Imatges i fets dels catalans*, *Som i serem*—, la pel·lícula de Comediants *Somni d'un carrer*, una *Història del cinema* de l'Editorial Casals amb guió de Josep Maria Caparrós.

N'Alexandre i na Catalina de S'Arenal. Se casaren el mes passat a La Porciúncula. Foto: Kamal.

Joaquim Wermeuden i Francesca Rubí. Se casaren a La Porciúncula el mes passat. Foto: Kamal.

Joan Ramon i Juaní, tots dos de S'Arenal. Se casaren el mes passat a La Porciúncula. Foto: Kamal.

JOIERIA RELLOTGERIA

RIU CHISUN
 Centre

Tel. 269815

CENTRE ÒPTIC EXPOLENT
 LENTÉS DE CONTACTE
 CONTROL VISIÓ
 M. COLOMA GARÍ
 ÒPTIC OPTOMETRISTA
 CONTACTÒLEG

BERGA, 26 - S'ARENAL - TELÈFON 26 33 74

BOITE-NACHTCLUB DANCING

MAKIAVELO

BALNEARIO, 6
 C/ Padre Bartolomé Salvà, n.º 3
 Playa de Palma

CHINA RESTAURANT ORIENTAL

C/Joan Verdaguer, 12
 Arenal Tel. 26 67 21

Presó per a l'autor d'una sátira contra el rei Joan Carles

Madrid. — El titular del jutjat número 1 de l'Audiència Nacional decretà ahir el segrest del setmanari satíric «El Cocodrilo» per la publicació d'un article a primera pàgina titulat «Los testículos de Don Juan Carlos I, en buen estado». El jutge acordà el processament del director de la revista, Carlos de Vega Fernández-Arias, i presó i un milió de fiança per a l'autor de l'article i els dibuixants que il·lustraren el text.

Dimarts s'inicia a Polònia el procés contra Walesa

Varsòvia. — El procés contra Lech Walesa per difamació dels membres de les comissions electorals poloneses s'iniciarà dimarts que ve, dia onze, davant el tribunal de Gdansk. Dirigents sindicals internacionals van demanar ahir a l'ambaixada de Polònia Brussel·les que els concedeixi els permisos necessaris per a assistir al procés i assegurar-se així que es compliran les normes del dret internacional.

L'Aldea vol evitar que Tortosa s'endugui diners

L'Aldea (Baix Ebre). — L'alcalde de l'Aldea (Baix Ebre), Francesc Blanc, ha ordenat a la policia municipal que extremi la vigilància al voltant de les sucursals bancàries per evitar que funcionaris de Tortosa retirin fons dipositats pels veïns de l'Aldea. Aquests diners van ser ingressats per satisfer les contribucions especials quan l'Aldea formava part del municipi de Tortosa, abans de la segregació del 1983.

Commemoració dels afusellaments

Barcelona. — Diumenge va tenir lloc al fossar de la Pedrera del cementiri de Montjuïc un acte commemoratiu de l'afusellament de quatre lluitadors antifranquistes. Joaquim Puig Pidemunt, que era director de la revista «Treball», Nume Mestren, àngel Carrero i Pere Valverde van ser afusellats el febrer del 1946 injustament acusats d'haver provocat el descarrilament d'un tren a Móra d'Ebre, circumstància que mai no es va provar.

Calle Trafalgar, 22
 Tels. 26 68 18 - 26 67 01
 CIUDAD JARDIN
 Coll de'n Rabassa

PORTOFINO
 Dilluns, tancat

PIZZERIA RESTAURANTE

lluc

ARA MÉS QUE MAI
LA REVISTA DELS QUI PENSAM
EN EL PRESENT I FUTUR DEL NOSTRE
POBLE.
APARTAT 619 - PALMA DE MALLORCA

**HOTELS, DISCOTEQUES,
COMUNITATS, XALETES ...
TV VIA SATELIT
A PARTIR DE 500.000' -
ELECTRONICA EL
GAUCHO**

CARRER MALLORCA, 2 - TEL: 26 34 23
S'ARENAL DE MALLORCA

if
Boutique
de
moda

**REBUDA LA
NOVA
COLLECCIÓ
DE PRIMAVERA**

LA ROBA MÉS GUAY
DE S'ARENAL

Avinguda Nacional, 57.
S'ARENAL DE
MALLORCA

**JOSEP LLUÍS COSTA I DÍAZ
ASSEGURANCES
GENERALS**

ARXIDUC LLUÍS SALVADOR, 5 ENTRE.
TEL. 207612
I TAMBÉ A S'ARENAL
CANONGE MATEU ROTGER, 25-2
TEL. 262869
DAMUNT BAR BRASILIA

**ESCOLA
D'INFANTS
PETITÓ**

Plaça Reina
M.ª Cristina s/n
Tel. 26 68 15 - S'ARENAL

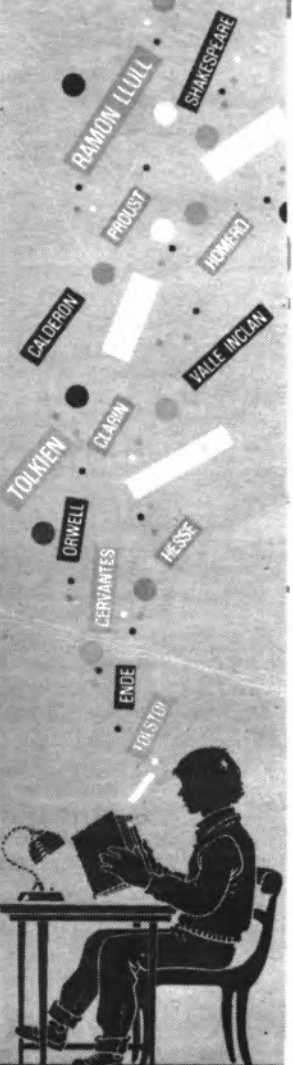
Gran festa de fresses a
la Sala de Ball Makia-
velo aquests darrers dies
de carnaval.

El director de "S'Arenal
de Mallorca", s'ho
passà d'allò més be
amb una dona desfres-
sada de pierrot.

Un bisbe collar hi va
anar amb la seva dona i
el seu xofer, un senyor
que s'assemblava molt
a n'en Rabosso d'es
Coll d'en Rabassa.

**BIBLIOTEQUES
MUNICIPALS**

AJUNTAMENT DE PALMA

S'Arenal: C/. Gaspar
Rullàn, 5 - Edifici de
l'Ambulatori de la S.S.

Coll d'En Rabassa: Car-
rer Mare de Deu de la
Victòria. (Edifici Esco-
la Pública).

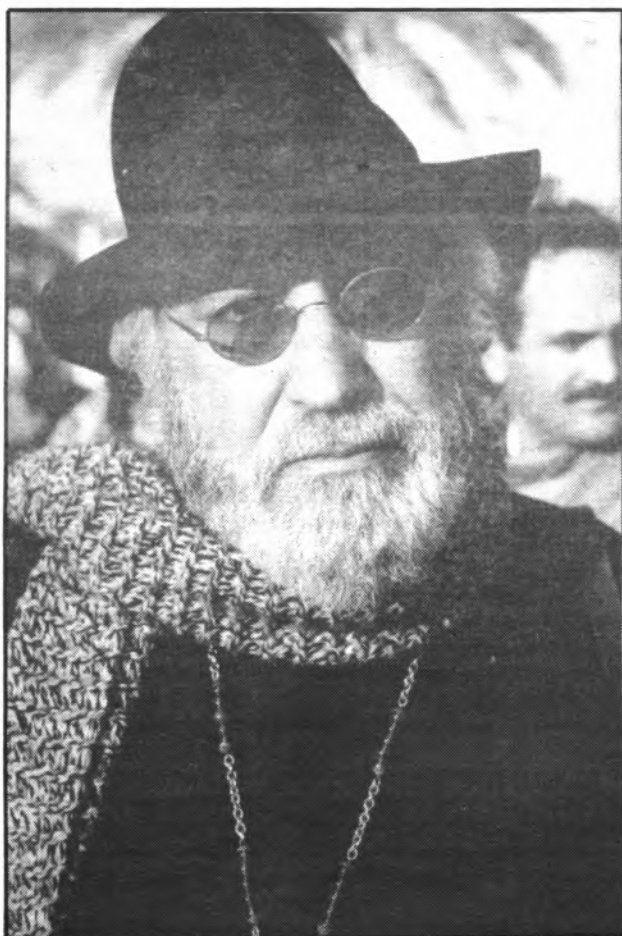
Sant Jordi: C/. Bauçà,
38 (Centre Cultural).

De dilluns a divendres,
de 15 a 21, dissabtes,
de 10 a 14.

Es Molinar: C/. Xadó,
5. Obert, de dilluns a
divendres, de 16 a 19.
De dimarts a dissabte,
de 9 a 13.

**II CONGRÉS IN-
TERNACIONAL DE LA
LLENGUA
CATALANA
MCMVI 86**

Ecos del passat carnaval

Bartomeu Mestre, professor d'EGB del Col·legi de S'Arenal, desfressat d'existencialista i el di-

rector de S'ARENAL DE MALLORCA desfressat de senyor.

En Guillem de Correus i la seva filla, dos dimonis.

Sopar al Club Nàutic S'Arenal, organitzat per na Francesca Arcos, per celebrar l'èxit del carnaval.

Boite

EDEN PARK

Carretera Arenal (entre baln. 2 y 3) - PALMA DE PALMA

FRANCESC ADROVER

Sastre en pell a mida.
10 per 100 de descompte a la presentació d'aquest
anunci.
Carrer Bartomeu Riutort, 15. Tel. 262841 -
Ca'n Pastilla.

PRIMER CONCURS DE REDACCIO S'ARENAL DE MALLORCA

Hi podran participar totes les escoles públiques i privades de la comarca, que va des d'Es Molinar fins a S'Arenal, Son Ferriol, Sa Casa Blanca, Sant Jordi i S'Aranjassa.

Hi haurà un premi de 2.000 ptes. al millor article del cicle mitjà i 3.000 ptes. al millor article del cicle superior de cada centre. Aquests articles s'escriuran durant els mesos de febrer i març. El jurat estarà compost pel claustre de professors de cada centre. A més del premi, els articles seran publicats a S'ARENAL DE MALLORCA.

Serán en llengua catalana i tendrán una extensió màxima d'un foli a doble espai mecanografiat.

Organitza:

S'Arenal
de Mallorca

Patrocina:

CONSELL INSULAR DE MALLORCA

Petits anuncis

Aquests anuncis poden ser remesos a la nostra redacció, Camí Canteres 132. Tel. 265005 i a totes les agències de Publicitat.
Cada paraula, 10 pessetes.

BORSA IMMOBILIARIA

URGEIXEN PISOS PER LLOGAR. FINQUES AMENGUAL.

Sant Cristofol, 16.
Tel. 269250.

S'ARENAL, 2 habitacions, sala menjador, amoblat. 25.000. AMENGUAL. 269250.

FINCA de 12 quarterades, a 7 quilòmetres de S'Arenal, tancada de paret, se ven. Informació, Urbana Mare Nostrum. Plaça Major, 1-S'Arenal.

ADMINISTRAM les seves finques. FINQUES AMENGUAL. Tel. 269250.

A S'ARENAL, se lloga local, 120 m²., 45.000 ptes. AMENGUAL. Tel. 269250.

A S'ARENAL, apartament amoblat, una habitació doble. Soletjat. 25.000 ptes. AMENGUAL. Tel. 269250.

AL CARRER DES VALL de Llucmajor, se lloga local de 136 m²., i pis tres dormitoris. Tel. 460985.

SE LLOGA PIS, sense mobles, a S'Arenal. 30.000 ptes. AMENGUAL. Tel. 269250.

PRIMERA LINEA CA'N PASTILLA, transpàs local comercial 41 m²., i 17 d'atillo amb terrassa. 3 milions 700.000 pessetes i 65 mil de lloguer. AMENGUAL. Tel. 269250.

NECESSIT PIS barat o soterrani habitable, per a llogar. Ofertes: Carrer Asdrúbal, 24.

APARTAMENTS I ESTUDIS per llogar a la Plaça de la Reina Maria Cristina de S'Arenal. Tel. 264407.

COMPRARIA O LLOGARIA local, a primera línia, entre els balnearis 4 i 8, mínim 200 m². Telèfon: 264984. Raó: Pere.

PIS A CALA ESTANCIA, dues habitacions, llog per 20.000 pessetes. Telèfon 269250.

PIS, BALNEARI 9, una habitació amoblada, llog per 20.000 pessetes. Tel. 269250.

ESTUDI, CA'N PASTILLA, llog per 19.000 pessetes. Tel. 269250.

PIS A ESTRENAR, davant l'Hotel Bahía de Palma, 116 m². Venc. Telèfon: 268165-238565.

OCASIO. SUPERMERCAT primera línia, 200 m²., lloguer baix. Obert tot l'any. AMENGUAL. Tel. 269230.

COMPRARIA POSSESSIO de 50 a 100 quarterades, dins el terme de Llucmajor o d'Algaida. Tel. 490011.

PARTICULAR ven apartament a S'Arenal, a l'altura del balneari 5. Tre habitacions dobles, dos banys, menjador i rebedor. Terrassa, piscina i jardí. 5 milions 500.000 pessetes. Tel. 281205.

XALET, PISOS, plantes baixes, amoblats i sense mobles. AMENGUAL. Tel. 269250.

AL CAMI DE SON CANAVES, llogam casa rústica, amb dues habitacions, sala de bany, llum i aigua calenta. AMENGUAL. Tel. 269250.

BORSA DEL MOTOR

VENC SEAT PANDA 40, PM-AB. Facilitats. Tel. 241947.

VENC FORD FIESTA, PM-AB. Facilitats. Tel. 241947.

COMPRO COTXES vells per ferro vell. Tel. 268672.

SI DESITJA UN COTXE nou de la nostra gamma, vingi i en parlem. AGENCIA OFICIAL RENAULT. Tel. 413867 - Son Ferriol.

MECANICA, planxa i pintura. TALLERS VALLESPIR. Tel. 413867 - Son Ferriol.

SEAT 131 Diesel 2500, Sofim, PM-V, venc de particular. Tel. 241947.

RECANVIS DE COTXES de totes les marques a vendre. Tel. 268672.

A S'ARENAL, balneari 8, devora primera línia, transpàs local amb estudi. 2 milions de pessetes i 13.000 de lloguer. AMENGUAL. Tel. 269250.

SERVICI DE GRUA i remolc per a cotxes. Servici Seat, Son Ferriol. Tels. 241947-413899.

VENC R-5 GTL, de particular. Tel. 263529.

VENC R-5 TL, confor, PM-S, de particular. Tel. 263529.

SEAT PANDA, PM-J, de particular venc. Telèfon: 263529.

VESPES, vespinos i bicicletes per a llogar. INTERMOTO. Carrer Milán, 3 - S'Arenal. Tel. 260783.

VESPINO OCASIO, en bon estat venc. Agència Mare Nostrum. Tel. 265374.

PARTICULAR VEN Ford Fiesta S-1100, PM-Z. Tel. 267931.

BICICLETES I CICLOMOTORS de segona ma, venc. Espigares. Tel. 263556.

VENC SEAT FURA, PM-AB. Facilitats. Telèfon: 241947.

VENC RENAULT FUEGO, vermell, PM-W. Tel. 241947.

LLOGAM COTXES a un preu ben especial. AUTORACING. Carrer Maria A. Salvà, 41. Tel. 490587 - S'Arenal de Mallorca.

VENC R-5 TC, PM-AB. Facilitats. Tel. 241947.

PARTICULAR VEN Seat Panda 40, PM-S. Telèfon 267931.

SERVEIS PROFESSIONALS

EXCAVADORA J.C.B.; síquies, aljups, clots per sembrar arbres. Telèfon: 245900.

LLIBRERIA VICLSSU. Material didàctic. Best sellers. Guasp, 2 - Coll d'En Rabassa. Tel. 260326.

FORNER. Sastreia per homes i per dones. Tinen Canyelles Alcover, 4. Tel. 418543 - Es Molinar.

LLANTERNER: Termos electrics i de butà. Reparacions de tota casta. Tel. 266961.

TOT INFORM. Comptabilitat per ordinador, assessoria fiscal i jurídica. Trassimeno, 36. Tel. 268450.

VIDRIER. Servici ràpid i econòmic. Tel. 260532.

MUDANCES JURADO. Tota classe de transports fins a 1.300 quilos. Telf. 269379.

PALLASSOS Fi i Topolí, en català o castellà, per a festes de Primera Comunió, festes populars i particulars. Tels. 414740-416827.

VIDEO CLUB CA'N TOMEU. Carretera Militar, 293-A - S'Arenal.

TELEVISORS, vídeos, radio-cassettes, arreglam. ELECTRONICA J. GARCIES. Carrer Francesc Frontera, 10. Tel. 264335 - Coll d'En Rabassa.

MECANICA GENERAL. equilibrats i netetja de motors. TALLERS VIDAL. Carretera de Son Fangos. 280. Tel. 262048 - Es Pilarí.

CONTESTADORS AUTOMATICS, telèfons sense mans, telèfons sense fils. ELECTRONICA EL GAUCHO. Carrer Mallorca, 2. Tel. 263423.

PLANXISTERIA, pintura, mecànica. Taller "SAN FRANCISCO". Camí de Son Fangos. Tel. 490314 - Es Pilarí.

ASSEGURANCES MAPFRE. Carrer Jabeque, 234 - Badia Gran. Tel. 714579.

PORTES, finestres, persianes amb el seu marc, de segona ma a partir de 1.500 pessetes. Taulons i portes noves. ARMJO. Carrer Fletxa Jover, 26 - Son Ferriol. Tel. 275283.

PAPERERIA CERVERA. Material escolar i d'oficina. Llibres de comptabilitat. Cardenal Rossell, 82 - Coll d'En Rabassa.

GUIXAINA per a tota casta d'obres i adobs s'ofereix. Tel. 414648.

VIDEO REPORTATGES. Bodes, comunions, batejos, festes. Tels. 262192-269491.

MARES de totes les gruiques. Pedrera Ca'n Romaguera. Tel. 490953.

OPTICA S'ARENAL, graduam be la seva vista. Ulleres, lents de contacte, aparells per a sords. El servici més ràpid de Mallorca. Carrer Berlín, cantonada Trassimeno - S'Arenal. Tel. 490061.

MATERIAL DE CONSTRUCCIO, rajoles i pavimentació. JOSEP MARTINEZ. Carrer Canonge M. Rotger, 9. Tel. 260091.

JUGADORS D'ESCACS de S'Arenal i comarca. Cada horabaixa partides al BAR EUROPA. Els dissabtes, torneix. Telèfon: 262046.

NAUTICA PORTITXOL, cuqs per a pescar, accessoris, ferraments, ràdios, sondes, objectes de regal, motors i recamvis "Solé Diesel". Passeig de Barceló i Mir, 17. Tel. 245004 - Es Molinar.

REBAIXES DE TARDOR. Mallorquímica. Pintures interior i exterior de gran qualitat. SUMINISTRES ARENAL. Amílcar, 14. Tels. 265354-29.

PNEUMATICS SERVERA. Arreglam els seus pneumàtics fins i tot els dissabtes. Carrer Illes Pitiüses, 4 - Coll d'En Rabassa. Tel. 263663.

REIXATS I BARRERES de ferro se fan. Solar 163 - Badia Gran.

TERAPIA I MESSATGES. Li llevarem els seus dolors. Tel. 266799, hores d'oficina.

PINTOR-RETOLISTA, façanes, furgonetes, tendals, cristalls. TALLERS LLUMS. Tel. 265616.

METALURGICA S'ARENAL. Reixats, barandilles, ferro forjat, treballs en alumini per a obres, soldadura elèctrica i autògena, treballs al torn. Pere Canals i Quetgles. Carrer Menorca, 10. Telèfon: 269310 - S'Arenal.

VIDRIERA S'ARENAL. Cristalleria, alumini, securit. Carrer Cuartel, 31 - S'Arenal.

ARMERIA CLAR. Articles per a esports. Cuc fresc per pescar. Exèrcit Espanyol, decora Es Pont. Tel. 263896 - S'Arenal.

MOBLES DE TOTA CLASSE, bon preu i bon tracte. MI MUEBLE. Exèrcit Espanyol, 7. Tel. 261629.

PEIX FRESC i peix gelat. SUPERARENAL, peixeteria oberta tot el dia.

MATERIAL DE CONSTRUCCIO. Agència Oficial Uralita. Material sanitari, griferia. Transports a tota la comarca. Carretera de Manacor, 369 - Son Ferriol. Tel. 243707.

CRISTALLERIA SON FERRIOL. Vidres, miralls, galenies, etc. Avinguda del Cid, 98-b. Tel. 242418.

ARREGLAM rentadores, màquines registradores, ràdio-cassettes de cotxes, porters electrònics. Electronica EL GAUCHO. Carrer Mallorca, 2. Tel. 263423.

PNEUMATICS, pegats ràpids, bateries, correuges de ventilador, camvis d'oli, greixar. Carretera de Manacor, 391 - Son Ferriol. Tel. 270645.

TAPISSAM Sofàs, cadires, taulells, etc. Tel. 263935.

ENSENYANCES

CENTRE CULTURAL CA'N PASTILLA. Gimnàstica de manteniment femení, aeròbic, gim-jazz, gimnàstica rítmica i taekwondo. Professors titulats. Preus molt econòmics. Local darrera l'església de Ca'n Pastilla.

INFORMATICA, comptabilitat, mecanografia, aula d'estudi dirigit, idiomes. ACADEMIA OVIDI. Tel. 260086 - Ca'n Pastilla.

CALIMERO. Jardí d'infància. Obert des de les 7'30 a les 20'00. Plaça de l'Església al Coll d'En Rabassa. Tel. 267507.

CLUB DE KARATE BUSHIDO. Classes de karate, gimnàstica de manteniment, jazz i ballet. Jazz i ballet valts per a exàmens oficials de Conservatori. Carrer Duc de Rubí, 3. Tel. 418709, horabaixes Son Ferriol.

PROFESSORA DE PIANO, dona classes de piano i solfeig. Tel. 262718, senyora Bauçà.

CLASSES DE GUITARRA, el dissabtes dematí per nins i nines de 9 a 12 anys. Tel. 266799.

CLASSES D'ALEMANY a S'Arenal. Carrer Torrent, 23 (a la part de Llucmajor) 500 ptes. per hora. Tel. 269217.

TINTORERIA CAUTOR. Netetja de catifes, mantes, cortines, cobertors i tota classe de peces de vestir. Carrer Torrent, 9 - S'Arenal. Tel. 265447.

Petits anuncis

COMPRES I VENDES

COMPRARIA mobles mallorquins, antics de qualitat. Tel. 264984. Raó, Pere Antoni.

MOBLES PEREZ. Aranyes i llums de tot tipus, mobles clàssics i moderns. Carrer Menorca, 65 S'Arenal. Tel. 267079.

EQUIP COMPLET Canon "tomavistas" 514 i projector Preu molt interessant. Tel. 264977.

MAGATZEM DE CONSTRUCCIO de n'Antònia Jaume. Venda de bloquets, picadís i gravilla. Agència oficial uralita. Transports a tota la comarca. Carretera de Manacor, 369 - Son Ferriol. Tel. 243707.

OLIVER ORLANDY. Peix fresc i peix congelat. Conserve i precuinats. Carrer de Rocinante, 6 - Son Ferriol. Tel. 275556.

MOBLES CASTILLEJOS. Matalassos, canapés Flex, tressillos, mobiliari de cuina, taller de fusteria. Carrer de Castillejos, 1 i 3. Tel. 260580 - Coll d'En Rabassa.

RELLOTGES SWATCH, la darrera moda mundial. Joieria Oliver's, Plaça de les Meravelles - S'Arenal de Mallorca.

PIANO de segona ma, en bon estat compraria. Tel. 260597.

BUTIGA TOT. Tenim objectes de regal i porcelana japonesa. Facilitats als areners. Plaça dels Nins, 21 - S'Arenal.

VIATGES

VIATGES XALCKI. Bitllets de vaixell i d'avió. Telèfon: 267450.

VIATGES SPANIEL. Bitllets d'avió i de vaixell (barco). Creditviatge i forfaits. Platja de Palma Tel. 268100 - S'Arenal. Tel. 265374.

VIATGES MONTSERRAT. Bitllets d'avió a qualsevol aeroport de la Península. Bitllets de vaixell a Barcelona i València. Cotxes de lloguer a 1.000 ptes. el dia. Sant Cristòfol, 2. Tel. 263431 - S'Arenal de Mallorca.

PERSONALS

AL.LOTA DE 33 ANYS. 1'56 d'estatura, figura estil·litzada, cerca mallorquí fins a 45 anys, per a relacions formals. Apartat 125 de S'Arenal. Ref.: 110.

TENC 26 ANYS, 1'52 d'estatura, bona figura i som ben simpàtica i agraïda. M'agradaria trobar mallorquí fins a 40 anys, que sia seriós i que se vulgui casar. Apartat 125. Ref. 111.

HOME DE 50 ANYS, esperit juvenil, cerca dona de 35 a 45 anys, que sia nacionalista i tenguí bona figura, per a relacions serioses. Apartat 125. Ref. 112.

DIVORCIAT, cerca amistat femenina, d'uns 35 anys. Cridar de 14 a 15 hores, o vespres. Telèfon: 469441. Oscar.

FADRI de 30 anys, ben situat, i amb inquietuts, contactaria amb fadrina de les mateixes característiques. Apartat 58 de S'Arenal.

VARIS

CALCES I CALÇETINS, fils, agulles, botons... Llans per a tricotar. CA NAL XESCA - Coll d'En Rabassa.

PISTES DE PETANCA per entrenar des de les 9 del matí a les 5 de l'horabaixa. Cardenal Rossell, 83 Coll d'En Rabassa. Tel. 261015.

CELLER "LA BRASA". Xot, conill, costelles d'Avila, gual·leres. Tot torrat al caliu. Carrer Joan d'Austrí, 17 - Badia Gran.

PERRUQUERIES

SALÓ DE PERRUQUERIA CUPIDO. Unisex, diagnòstic dels cabells per microvisor, permanents per computadora, gabinet d'estètica amb solarium per raigs U.V.A., raigs laser tractament de cel·lulitis per benes fredes i plaques elèctriques. Galeries Cupido, davant el Balneari 4. Tel. 265211.

ESPERANÇA Perruquera. Tractament capilar amb pantalla. Carrer Duran, 13 - Son Ferriol.

MARIANO Perruquer, unisex. Tractaments capilars. Amilcar, 10 - S'Arenal. Tel. 268371.

TINA I MARIANO Perruquers. Tint i permanent per a homes. Trassimeno, 48 - S'Arenal. Tel. 268371.

ANGEL Perruquer. Tractaments capilars. Canonge Mateu Rotger, 11 - S'Arenal.

PERRUQUERIA MARIA. Permanents i moldetjats. Manicura i pedicura. Roncal, 24 - Es Pillarí.

PERRUQUERIA MIXTA JOANA I MARIA. Moldetjats i voluminadors per computadora, tractaments capilars per computadora. Manicura, pedicura i depilació. Dic de Rubí, 19-A - Son Ferriol. Tel. 278993.

PERRUQUERIA MARIYU. Permanents i canvis d'imatge. Manicura i pedicura. Carrer Mar Jónic, 3 - Les Meravelles. Telèfon: 261314.

PERRUQUERIA ALEMANA USCHI. Permanents i tintures. L'Oreal de París. Carrer Tokio, 9 - S'Arenal de Mallorca. Tel. 265055.

MIQUELA PERRUQUERIA. Neteja de cutis, manicura i pedicura. Carrer Mallorca, 3 - S'Arenal. Tel. 263423.

PERRUQUERIA VIC. Tractament capilars. Diagnòstic per microvisor. Cristiandad, 17 - Sant Jordi. Tel. 266572.

ENCARNA Perruquera. Coll d'En Rabassa. Tel. 268218.

PERRUQUERIA i barberia J. BERNAT. Blatera, 3 - Son Ferriol.

PERRUQUERIA STYL. Depilacions, manicura i pedicura. Arenes de Bilbao, 5. Sometimes. Tel. 262469.

ANTONIO Perruquer de senyores. Trassimeno, 16 - S'Arenal.

PERRUQUERIA CATI. Permanents, tenyits, i reflexos. Manicura i pedicura. Torrent, 27 - S'Arenal. Tel. 490439.

EVA Perruquera, diagnòstic capilar per microvisor. Terral, 36. Tel. 268214.

I. PASCUAL Perruquera. Platja, 2 - S'Arenal. Tel. 264819.

ALTA PERRUQUERIA ANTONIO. Pedicura i manicura. Carrer dels Republicans, 1-10 - S'Arenal de Mallorca. Tel. 267824.

BLANCA Perruquera. Gran General Consell, 36 - S'Arenal. Tel. 265109.

JAUME, barber de Ses Cadenes. Tel. 262065.

VERA, perruquera de Ses Cadenes. Carretera Militar, 174.

MM PERRUQUERES. Manicura, pedicura i depilació. Plaça de Sa Font, 1 - Es Molinar. Tel. 273540.

PERRUQUERIA LLEVANT. Pedicura, manicura i depilació. Edifici Sometimes. Parc. Sortida, n.º 2.

JULIA PERRUQUERA. Manicura, pedicura i permanents. Carrer Malbertí, 41 - Coll d'En Rabassa. Tel. 260452.

PERRUQUERIA CATISA. Manicura, pedicura i depilació. Cardenal Rossell, 99. Coll d'En Rabassa. Tel. 260324.

BARONESA Perruquera unisex. Neteja de cutis i depilació. Maríneta, 3 - S'Arenal. Tel. 263493.

SALO DE PERRUQUERIA LINDA. Ca'n Pastilla. Tel. 263927.

CA'NJORDIES BARBER. Cardenal Rossell, 81. Tel. 262014.

BOVI. Perruqueria unisex. Acapulco, 2 - Sometimes.

PEPE ROMERA perruquer i barber. Carrer Doff, 4 - Ca'n Pastilla. Tel. 262856.

PAGO Perruquer i barber. Virgili, 1 - Ca'n Pastilla.

MANOLO Perruquer. Plaça de l'Església, 1 - Coll d'En Rabassa.

MAKA Perruquera. Pedicura i manicura. Botònic Germà Bianor, 19. Tel. 260756.

ROSA I MARI CARMEN perruqueres. Manicura i pedicura. Carrer Tinent Garau Fargas, 30 - Es Molinar. Tel. 276330.

ANIMALS DE COMPANYIA

CONSULTORI VETERINARI MUNDI FAUNA. Doctor Daniel Magrini, de 4 a 8, de dilluns a divendres. Carrer Exerçit Espanyol, 23 - S'Arenal. Tel. 267664.

PRODUCTES PEL CAMP, pousos insecticides, animal de companyia. "PAJARRIV" S'ARENAL, Plaça dels Nins, 26 - S'Arenal.

RESIDENCIA I ESCOLA d'ensinistrament de cans. Venda de cadells. "CRIADERO LOS VALIENTES". Tel. 265125.

BORSA DEL TREBALL

JORNALERA per hores o per cuidar nins, cerca feina. Tel. 411719.

AL.LOTA DE 19 ANYS, cerca feina a hotel, guarderia o particular. Li agradaria guardar nins. Tel. 265898.

AL.LOTA DE 22 ANYS, cerca feina: cambrera de pisos, netetja per hores, guardar nin. Tel. 266632.

ARENALERA, 24 anys, tres anys d'experiència al comerç, cerca feina. Tel. 269476.

OFICIALA DE PERRUQUERIA s'ofereix i cambrera de menjador, amb idiomes. Tel. 262274.

DONA DE 32 ANYS, cerca feina de cambrera o fer net. Tel. 462509.

II CONGRÉS INTERNACIONAL DE LA LLENGUA CATALANA MCMVI 86

VAL
1.500 PTAS.

Horari al consultori de S'Arenal

Medicina General

8'30 Dra. María Isabel Oliver.
8'30 Dra. Teresa Oliver i Puig.
9'00 Dr. Lluís Mulet Bauzá.
11'00 Dr. Rafel Dorado Pou.
11'00 Dr. Bernat Roca Garcies.
11'30 Dr. Carles Perla Goñi.

PEDIATRIA

9'00 Dr. Bernat Roig Janer.
11'30 Dra. Carme Vidal Palamos.

PER AVISOS A DOMICILI

De 8 a 14 Ambulatori. Tel. 260766.
De 14 a 17 Tels. 226224-226225-223961.

T'agrada escoltar
ràdio en mallorquí?
Emissions les 24 hores del
dia al 105 de la F.M.

RESTAURANTS

RESTAURANT CARABE-LA. Cuina casolana. Carrer Salut, 24 - S'Arenal de Mallorca. Tel. 266205.

CAFETERIA CAPRI. El millor solarium de S'Arenal. Avinguda Nacional, cantonada Joaquim Verdaguer. Tel. 267337.

LA PANOGA DEL MACHO. Restaurant dirigit per l'antic propietari de "Paco el Macho". Cuina graciosa i salerosa. Carrer Grua, cantonada carretera de S'Arenal. Ca'n Pastilla. Tel. 269219.

RESTAURANT SA BOLLERA. Cuina feta com Deu mana. Si frissau, no vengueu. Carrer Acapulco, 4. Sortida n. 3 - Les Meravelles. Tel. 265188.

RESTAURANT ALBORDA a casa galega de S'Arenal. Comidas e vinhos galegos. Carretera Militar, 269. Tel. 260725.

RESTAURANT DELFIN DORADO. Bodes, comunions, dinars d'empreses. Dini per un milenar de pessetes. Carrer Joan d'Austria, 13 - Badia Gran.

RESTAURANT EL HOYO. Bodes, batejos, comunions i festes socials. Els caps de setmana obert al públic. Carrer Cabot, 10 i carretera de Manacor, 365. Tel. 271021 - Son Ferriol.

"POLLOS ARENAL", menjars casolans per endur-se'n i menús econòmics. Carrer Trasimeno, 41 - S'Arenal. Tel. 261352.

"PEQUEÑO MUNDO". Servei a la carta, cada dia manco els dimarts. Provi el nostre cabrit al forn, toston de Segovia, ossobuco, etc., etc. Buffets i tota classe de serveis a domicili. Batejos, bodes, comunions i dinars de companyonia, celebracions, etc. Son Garcia del Pinar, Coll d'En Rabassa. Tel. 268661.

BAR RESTAURANT ANDREU. Cuina variada i tapes. Sopars deportius i de companyonia. Carrer de la Grua, 6 - Ca'n Pastilla. Tel. 261073.

RESTAURANT JAMAICA. Cuina mallorquina. Carretera Militar, 219. Tel. 262923.

RESTAURANT CA'N VERDERA. Els diumenges i festius, obert els migdies. Els dies feners manco els dilluns, obert de 19 a 4 de la matinada. Carrer Parcelas, 52. Devant el balneari 5. Tel. 261057.

Anecdolari turístic

Ensaïmades

per Antoni Pomar

L'any 1957, jo estava de cap de l'Agència de Viatges Ibèria, a Palma. M'encarregaren la tasca d'efectuar un viatge a San Juan de Puerto Rico, Caracas, L'Havana, Mèxic i Nova York. Per això, amb un carregament de fullets, les nostres perles i un parell de pel·lícules de 8 mm. sobre Mallorca, vaig emprendre el viatge.

A San Juan, hi vaig visitar els agents de viatges, als quals vaig invitar a un cocktail en el que es varen projectar les pel·lícules que jo havia duit. Duia des de Palma, un alt nombre d'adreces, però vaig ser assessorat enormement pel delegat d'Ibèria a la capital Borinquen. Quan va acabar l'acte, l'esmentat delegat em demanà que quan tornàs a Mallorca, li enviàs una vintena d'ensaïmades grosses per així ells regalar-les, amb fins publicitaris, als més importants agents. Els hi vaig fer notar la dificultat existent, ja que, i com bé ho sabien ells, so- lamente hi havia tres serveis setmanals d'enllaç en un

DC-3 de Palma a València i a Madrid, i una vegada per setmana, un vol en Constellation de catorze hores, de Madrid a San Juan, amb escala tècnica a les Açors; així doncs, les ensaïmades arribarien bastant musties. Ells insistiren que, fos com fos, les hi enviàs.

Arribat a Caracas, faig fer el mateix que a Puerto Rico, però a Cuba i Mèxic, com que hi vaig haver de treure el visat (en aquell temps, no podia constar en el passaport, des d'Espanya, més d'un visat per als estats hispano-americans), vaig haver de retrassar el viatge. En el Consolat General de Cuba, no arribaren a dar-me el visat, ja que havia en aquells dies, un enfrontament entre els estudiants cubans i el dictador Batista. De Mèxic, en el qual creia que seria més fàcil obtenir el visat turístic, (ja que, dos anys abans, jo mateix, com a agent de viatges, els havia obtingut en un full apart facilitat per Aerovías Guest a les agències), per

haver-se refredat les relacions extra-oficials entre Espanya i Mèxic, em suggeriren que em fes un passaport republicà. Finalment, vaí dessistir d'efectuar les promocions cubanes i mexicanes.

Mentre realitzava aquests tràmits, vengueren a visitar-me una comissió de la colònia mallorquina de Caracas, encapçalada per Ernesto Guardia, que ja coneixia de quan era titular de l'antiga Fotografia Amer a Palma, i em demanaren que les projectas- si les pel·lícules durant un berenar mallorquí que volien organitzar per als nostres paisans emigrats. Naturalment, vaig estar-hi d'acord, amb la sorpresa de que el berenar va ésser a base de pa amb oli i tomàtiga, coques mallorquines i unes magnífiques ENSAÏMADES. Jo estava astorat, ja que havia vuscut, en els anys que precediren la guerra, les vicissituds dels mallorquins que havien intentat de fer ensaïmades a la Península, especialment a Barcelona

i Madrid. Record que un tio de la meua esposa, que tenia en el Paseig de Gràcia barceloní una pastisseria enomenada LA PERLA MALLORQUINA, s'havia hagut de fer dur des de Mallorca el forn i setmanalment li enviaven barrals d'aigua mallorquina, perquè així se semblassin a les d'aquí. Jo estava esglaiat. Com podia ser que a Veneçuela es fessin unes ensaïmades tan bones com les d'aquí? Aleshores em vaig recordar de l'encàrrec de Puerto Rico i els vaig demanar si seria possible de comprar-les ensaïmades de grosses (les que ens havien servit eren les petites). La contesta fou enviar-me una enorme ensaïmada el dia següent.

A la vista d'aquest magnífic gènere, vaig encarregar una vintena d'ensaïmades i vaig aconseguir que el delegat d'Ibèria a Veneçuela, el nostre amic i delega de Palma més tard, Juan Ackerman, les enviàs a Puerto Rico. El vol, en aquell temps, durava tres hores.

Com deia abans, vaig haver de cancel·lar les visites a Cuba i a Mèxic, i, en un avió de les línies aèries veneçolanes, vaig reemprendre la meua gira de promoció. En el camí de la capital a Maiquetia (l'aeroport), vaig demanar a un parent meu que m'acompanyàs amb el seu cotxe, que s'aturàs a una pastisseria que hi feien ensaïmades per tal de felicitar-los. Així ho va fer, presentant-me l'amo, un pastisser mallorquí emigrat d'anys enrera.

El vaig felicitar i li vaig demanar que em digués qui era el que les feia. El pastisser no es decidia, però davant la meua insistència el va fer sortir. Vaig elogiar així com havia aconseguit que en una terra tan llunyana hi sortissin tan bones ensaïmades i, per acabar, vaig voler donar una nota mallorquina a l'entrevista. Li vaig demanar: "D'on sou vós?". El forn no em va entendre ja que, encara que havia après de fer el nostre postre rei, va resultà que era... italià.

Converses baleàriques (V)

Bep.-- Coneixes "Foc i Fum"?

Aina.-- Que és una marca de cuina prefabricada?

Bep.-- No, és una sarsuela ciutadellença centenària escrita pel mestre Joan Benejam (1846-1922) i amb música de Francesc Rosselló (1828-1898) que l'ajuntament de Ciutadella ha tingut la bona idea d'enregistrar.

Aina.-- No, idò a Mallorca no ha arribat.

Bep.-- Es una llàstima, us ha arribat "La verbena de la pañoma" i en canvi no us arriba "Foc i Fum" i això que té una música molt polida.

Aina.-- Que és música en ritme de fandango menorquí?

Bep.-- No, la font d'inspiració és l'òpera italiana, però aiximateix també s'hi sent una havanera.

Aina.-- I la interpretació és bona?

Bep.-- I tant!, has de contar que el paper de Bartomeu el canta el gran baríton Joan Pons, conegut arreu del món, secundat per na Juanita Pons, soprano i en Josep Quetglas, tenor, l'orquestra vibra sota la intel·ligent batuta del mestre Gerard Pérez Busquier. Una delícia...

Aina.-- A veure si dus el disc quan venguis a Mallorca.

Bep.-- Sí, i a veure si les ràdios baleàriques es decideixen a emetre més música nostra.

Andreu Martin, ex-batle de Lluçmajor, ha mort

El passat dia 14, després d'una malaltia irreversible, va morir Andreu Martin Burguera, al Cel sia.

La personalitat de N'Andreu Martin, quedarà escrita a la història de la Ciutat de Lluçmajor, com un home que, des de la seva modestia va contribuir al seu progrés socio-cultural. Des de la seva joventut com a professor al col·legi de Sant Bonaventura i president dels joves d'Acció Catòlica, més tard com a batle de Lluçmajor, i Cap de Zona de la Caixa d'Estalvis Sa Nostra. Amb la seva cordialitat i honradesa, va contribuir a l'auge d'aquesta entitat a Lluçmajor.

Els actes del seu funeral, celebrats a l'església parroquial de Sant Miquel, constituïren una manifestació de dol amb assistència de la majoria de la corporació municipal, encapçalada pel batle senyor Zanoguera i amb la actuació de la Banda Municipal que interpretà la marxa fúne-

bre de Xamena i el temps que el públic congregat donava el condol als familiars del finat.

Arnau Tomás

En Memòria de Roser Espinosa

Aquest passat dia 18 de febrer, ha mort la periodista i locutora de ràdio, Roser Espinosa de los Morales. Una gran persona, una gran professional de la ràdio. Darrerament estava a Ràdio 4 i Ràdio Associació de Catalunya de Barcelona, on feia el programa "Fora dubtes" que a hores d'ara encara surt a l'antena. La seva trajectòria és més coneguda per les novel·les de l'horabaixa i, també pels premis Sant Jordi de cinema. Darrerament, va haver de deixar aquest món tan meravellós de la ràdio a causa de la seva malaltia.

Sempre te recordarem, Roser.

Molt cordialment,

Encarnació Campaner - S'Aranjassa

**T'agrada escoltar
ràdio en mallorquí?
Emissions les 24 hores del
dia al 105 de la F.M.**

"De capital"

Ramon Turmeda - Felanitx

Potser a nivells estrictament oficials es cregui que el centralisme ha desaparegut a l'Estat espanyol amb l'aparició del que s'anomena «estado de las autonomías», que no és altra cosa que una descentralització més o menys aconseguida, més o menys assimilada, més o menys dissimulada; però a nivells personals segueixen existint categories de persones i estratificació del pensament segons el lloc d'origen.

A Mallorca potser no es nota massa, però a la península es sent dir massa sovint que s'és de capital, per contrast amb aquells que són de poble, i no diguem ja aquells que diuen que són de Madrid, especialment ara que tenen tot allò de la movida, del Madrid me Mata, del Madrid clar que sí, quan es posen davant d'un que és de capital de província, de qualsevol nacionalidad o región o, simplement, de provincias, que és en realitat com ens segueixen considerant a tots els de la perifèria, aquells que viuen en el centre de l'altiplà.

Se'm venen al cap ara dues anècdotes que podrien ser il·lustratives del concepte de capital, del concepte de superioritat que tenen aquells que han nascut o que viuen en una capital.

La primera la d'aquell actor nascut al poble de Paterna (comarca de l'Horta, País Valencià) a qui demanaren d'on era i, sense dubtar-ho massa, digué «de aquí, de Madrid». Clar, en aquell moment, enmig de tant de públic és molt delicat reconèixer públicament que un és «de provincias» i, en tot cas, és una complicació haver d'explicar que s'ha nascut en un poble de tal comarca, que pertany a tal «nacionalidad o región». Res, el més fàcil és dir «de Madrid» i tots ens entenem. Tanmateix el carnet madrilità, de la vila de Madrid, és ben bo d'obtenir: sols es tracta de reivindicar-lo, especialment si aquell que el reivindica és famós.

La segona anècdota és una mica més propera. D'ella en vaig ser testimoni l'estiu passat, l'estiu del 85 vull dir, sense que aquesta referència tenguí res que veure amb aquell programa de la migdiada amb el qual la TVE a les Balears ens castigava diàriament fa uns quants mesos per tal d'omplir un horari que se li fa massa ample.

Del cas en vaig ésser testimoni, com vos he dit, aquest estiu passat, en un vaixell de la Trasmediterrànea, que feia la línia València-Ciutat. La conversa es desenvolupà en la barra de la fateteria del vaixell entre un viatger i el cambrer. Traduí:

—Escolta —digué el viatger— t'he demanat un cubalibre de ginebra i el m'has posat de rom.

—No, senyor, vosté m'ha demanat un cubalibre i jo li he servit el que m'ha demanat: rom amb cocacola

—Però jo volia un cubalibre de ginebra!

—Això que vosté diu és un raf.

—Què raf ni que punyetes!, —el viatger estava enfadant-se— tota la vida el cubalibre ha estat de ginebra! Si l'hagués volgut de rom t'hagués dit un cubalibre de rom.

—No senyor, cocacola i ginebra és un raf...

I ara deixam de traduir... perquè val la pena:

—Oye, tío, un cubata es un cubata y punto. Te crees que soy de pueblo? Pues no, tío, no soy de pueblo: soy de Valencia capital.

Ja està, ja teniu el passaport que necessitava aquell client enfadat que no distingia entre un raf i un cubalibre. Aquest va ser l'argument definitiu que necessita aquell client-viatger o aquell viatger-client per ofegar els raonaments del cambrer: soy de capital. Es veu que els de la capital són més llests i saben més que ningú, si fem cas del raonament definitiu del client de València-capital.

Això, tot i que siguin anècdotes, no deixen de ser anècdotes tristes que ens demostren fins a quin punt algunes condicions humanes necessiten d'arguments de localització geogràfica per sentir-se superior als altres..., o, si més no, per no sentir-se inferiors.

Es com una reacció en cadena. Algunes persones d'Alacant es senten «superiors» a les que viuen a la província, pel fet de residir a la capital, però al mateix temps, alguns ciutadans de València es senten superiors no tan sols a aquells que resideixen en els pobles dels voltants o de la província, sinó també als ciutadans de Castelló o d'Alacant, per una qüestió de categories provincials que s'originen en el segle XIX quan es fan províncies de primera, de segona i de tercera. I tanmateix podem seguir la cadena fins arribar a la Capital per antonomàsia, és a dir Madrid, on ens trobarem que el concepte del centre no ha desaparegut senzillament per la jerarquització que hi ha entre les províncies i perquè, per a moltes persones, el món es divideix en dos conceptes: el centre i la perifèria. Per això aquells que viuen en el centre no volen perdre l'ocasió de gaudir d'aquest privilegi i potser per això no m'he trobat mai amb ningú que em digui que és d'un poblet de la província de Madrid. Tots són de Madrid, i punt. El centre és el centre.

Vull dir per acabar que per a mi és tot un honor ser de la perifèria més perifèria de totes les perifèries, i que no deix la meua condició de cataliner per la de palmessano. Deix el centre, el centre que sigui, a tots aquells que el vulguin lluir en el seu carnet particular o a aquells que vulguin discutir la composició del cubalibre en els vaixells de la Tras.

PD.—Cataliner és el nom que tenim els habitants del raval de Santa Catalina, a Ciutat. Avui dia el barri es troba tan integrat en l'estructura urbana que és quasibé impossible distingir-lo de la resta de Palma.

Taula rodona a S'Arenal

El Partit Socialista de Mallorca, va convocar una taula rodona dissabte passat, com a començament de la seva campanya en favor del no al referèndum de la OTAN.

Prengueren part a la taula, un representant de la Coordinadora anti OTAN, un representant del PSOE, un representant del PSM i un de UM. Aliança Popular estava convidada, però no assistí a l'acte.

Un acte ben clarificador, al que acudiren molts d'arenalers i fins i tot turistes gallecs dels que habiten als hotels de S'Arenal, que segueixen amb interès els diàlegs, quasi tots fets en català.

Reagan commemora a Grenada la invasió militar

Washington. — El president Reagan es traslladarà avui a l'illa de Grenada per celebrar-hi el que els nord-americans consideren llur gran èxit de política exterior: la intervenció militar d'octubre del 1983 que hi posà fi al règim d'extrema esquerra. Aquesta visita ajudarà també Reagan a obtenir del Congrés la represa de l'ajut militar als «contres», així com a impedir que Nicaragua esdevingui una «nova Cuba».

Guàrdia civil acusat de torturar una nacionalista

Sant Sebastià. — Maria del Carmen Ayerbe, que fou detinguda fa un temps i acusada de col·laborar amb bandes armades, va reconèixer ahir a un guàrdia civil com a autor dels maltractaments que va rebre quan estava detinguda. Carmen Ayerbe no va acusar el guàrdia civil durant el reconeixement sinó després de la sessió. Carmen Ayerbe ha estat detinguda sis vegades, sempre acusada de col·laborar amb bandes armades.

Joves antillans fereixen dos policies a Bristol

Bristol. — Dos policies britànics van resultar lleument ferits divendres al vespre en un enfrontament entre habitants d'un barri de majoria negra antillana i les forces de l'ordre de la ciutat de Bristol. El fet es produí després d'una persecució entre un cotxe de la policia i un BMW robat. En el moment de la detenció d'un dels ocupants, un centenar de joves van incendiar un vehicle de la policia i en van bolcar un altre en ple barri de Saint Paul.

Dedicat al Pare Llabrés

L'obra seva ens ensenya per la vida a navegar, i si alguna cosa s'espenya sempre està per ajudar.

Es un noble professor afincat a La Porciúncula, ell escriu i és autor dels Arts i Oficis de l'Illa.

Bon director del Museu instal·lat a La Porciúncula, tant i tant l'ha treballat que té incalculable preu.

El Museu anomenat representa arqueologia, un tressor d'etnologia i en numismàtica completat.

Li vull dar l'enhorabona a l'actiu Pare Llabrés, per el bé que fa a tota hora sense interès dels doblers.

Josep Escandell

Dos mil suecs se suïciden cada any i 20.000 ho intenten

Estocolm (Suècia). — Prop de dues mil persones se suïciden cada any a Suècia segons que es desprèn d'un estudi de la direcció d'Afers Socials de la capital d'aquest país. Segons aquest estudi intenten posar fi a la seva vida unes vint mil persones l'any, encara que són dues-centes mil les que tenen pensaments suïcides. Suècia té aproximadament uns vuit milions i mig d'habitants.

Picadís d'espires

Biel Florit d'es Coll d'En Rabassa

Les idees són útils. Els homes són necessaris. Però el realment IMPRESCINDIBLE per fer una REVOLUCIO, són els doblers. Desenganau-vos.

No hi ha res més hermètic que un poble, quan es tanca de barres amb qualcú. Alerta.

No hi ha homes dolents: hi ha gent mal pasturada.

L'interés és mala bèstia, diuen. El capital no té entranya, diuen. Els doblers corrompen, diuen. Dec ser una espècie de gran persona, jo.

Segueix essent veritat, Joan: dormir és viure menys. El que envellaix no són les veritats, amic meu, són les persones.

L'important és fer mol-

tes coses, així, enmig de totes, qualcuna en surt de be, de vegades.

El procés evolutiu i armònic d'una societat és una mentida que s'han inventada els involucionistes.

Un país és com un infant: quan ha de pegar una crecudada, l'ha de pegar i foris. Encara que després hagi de fer llit.

Abans deien: qui no vol pols que fugi de l'era. Ara dic: qui no vol pols, que fugi de l'OTAN. Pols nuclear s'entén.

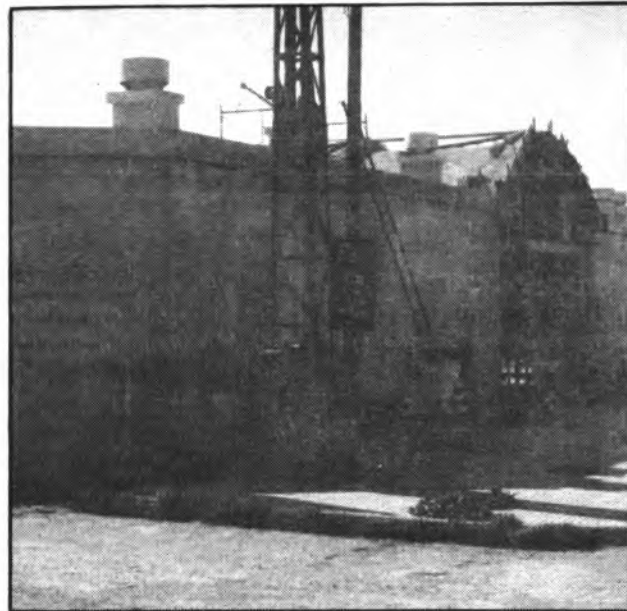
La lleta, quan bull, infla i vessa del perol, si no la lleven del foc. Així també els homes amb massa poder.

Nou Centre de Serveis Socials al Polígon de Llevant, just al costat de la Comandància de la Guàrdia Civil. Un lloc on podran anar els marginats de la nostra comarca, els quals seran ajudats en tot allò que sia possible.

Els operaris instal·laren semàfors a la carretera de S'Arenal, dins Ca'n Pastilla. Una bona millora que evitarà greus accidents.

L'Ajuntament de Ciutat té ben adelantades les obres del nou camp de fútbol d'es Coll d'En Rabassa. El nou camp està ubicat entre la fàbrica de GESA i l'escorxador de Ca Na Paulina.

Mesón Los Hermanos.
Carretera. Militar, 253. Tel. 268257.
S'Arenal de Mallorca.

COSES DE LA SALUT

ABAIXAR ELS FUMS ALS FUMADORS

D'un temps ençà, fumar mentre es fa temps o es treballa ja no es contempla com una activitat per passar l'estona. Les autoritats mèdiques ens estan alertant dels perills del fum i s'han dictat lleis perquè no es pugui fumar a tot arreu. Però quan els no-fumadors les ignoren i els fumadors es fan els distrets, les lleis se'n van en fum.

Entre tots ens volen fer viure més i més sans. Potser sí que entre tantes ajudes gaudirem d'una vida més llarga, però gaudirem de la vida? Els greixos i la carn ens els racionen perquè el colesterol és a l'aguait; el sexe, sota control per si la Sida; l'alcohol, amb comptagotes; i el tabac s'haurà de consumir en privat o entre gent «viciada». Entre Laporte i Lluç, o Lluç i Laporte, ens posen al damunt dels cendres les lleis que ens priven de consumir tabac en públic. No s'ha acabat d'explicar gaire a qui es vol protegir més, si els fumadors que fumen massa i es veuen abocats al càncer de pulmó o de laringe, o els no-fumadors que ja estan fins als nassos d'empassar-se pel nas el fum que els altres s'empassen per la boca. Les protestes actuals dels fumadors no s'han d'atribuir a una qüestió d'intolerància, ara que tots plegats havien après una mica a exercir de tolerants, és que fumar és, segons com, nefast per a la salut. Per a la salut del fumador i per a la salut de les persones que viuen al seu costat. A la llar, o al treball.

L'Organització Mundial de la Salut —OMS— ha posat de manifest l'existència de malalties en persones que pateixen els efectes del «tabaquisme lateral», o «tabaquisme passiu, o de segona mà», segons les diferents definicions que es dona al fet de veure's afectat per malalties ocasionades pel tabac sense fumar mai. Recentment un tribunal de justícia d'Estocolm ha concedit una indemnització als familiars de Gum Palen, una dona de 55 anys morta a causa d'un càncer de pulmó, després de passar vint anys treballant al costat de sis fumadors. Podria donar-se el cas que aquest exemple donés idees a molts no-fumadors que es passen tota la jornada laboral respirant el fum dels cigarrets dels seus companys de feina.

Entre pipada i pipada

Està demostrat que el cigarret encès que reposa al cendrer o és a la mà del fumador quan aquest no fa una pipada, com que no té un aport suficient d'aire, produeix una combustió incompleta i el fum que en surt és portador de substàncies químicotòxiques. Per

tant, és més perjudicial per al no-fumador el fum que surt directament del cigarret, que no pas el fum que el fumador retorna a l'ambient després d'haver-lo filtrat pel seu cos.

Quan un fumador cedeix a la temptació d'encendre un altre cigarret i després d'un parell de pipades el deixa consumir-se al cendrer pensant que no fumant-lo sencer es perjudica menys, s'equivoca i, de pas, no fa gaire servei a les persones que l'envolten.

Els uns necessiten la seva dosi diària de nicotina i fumen a tot arreu. Els altres, ni necessiten ni volen respirar la nicotina que els fumadors els regalen. Interessos o gustos oposats, i lleis pel mig, que s'han d'aplicar necessàriament, van configurant un panorama gens atractiu. Ens en sortirem d'aquesta?

Fins ara ja ens hem acostumat a no fumar als cines ni als teatres, ni als vagons de transport públic reservats per a no-fumadors, i es comença a no fumar dins dels ascensors. Els ascensors són uns dels llocs marcats per la llei de la Generalitat aprovada el mes d'agost passat. Als ascensors, s'està produint, soterrada i silenciosa, la guerra dels adhesius de «prohibit fumar», que els fumadors desenganxen i els no-fumadors tornen a enganxar.

El ministre de Sanitat, fumador, vol que a Espanya es comenci de veritat a lluitar contra el tabaquisme, tant el tabaquisme directe, com el tabaquisme lateral. Que els polítics no fumin en públic és un testimoni positiu —els seus esforços els deu costar— i la reducció de la publicitat del tabac pot ser també molt efectiva.

Fills o tabac, trieu

Espanya és el país d'Europa on es fuma més i va molt al darrera de les campanyes i lleis que ja s'apliquen a d'altres països europeus. Concretament a Itàlia, el ministre Constante Deagan està intentant aconseguir, per llei, que els italians no fumin en cap lloc públic —bars i restaurants inclosos— ni tampoc a les llars on hi hagi nens de menys de dotze anys. Els pares fumadors poden considerar molt exagerada aquesta dràstica mesura, però s'hauria de considerar amb calma,

REPORTATGE

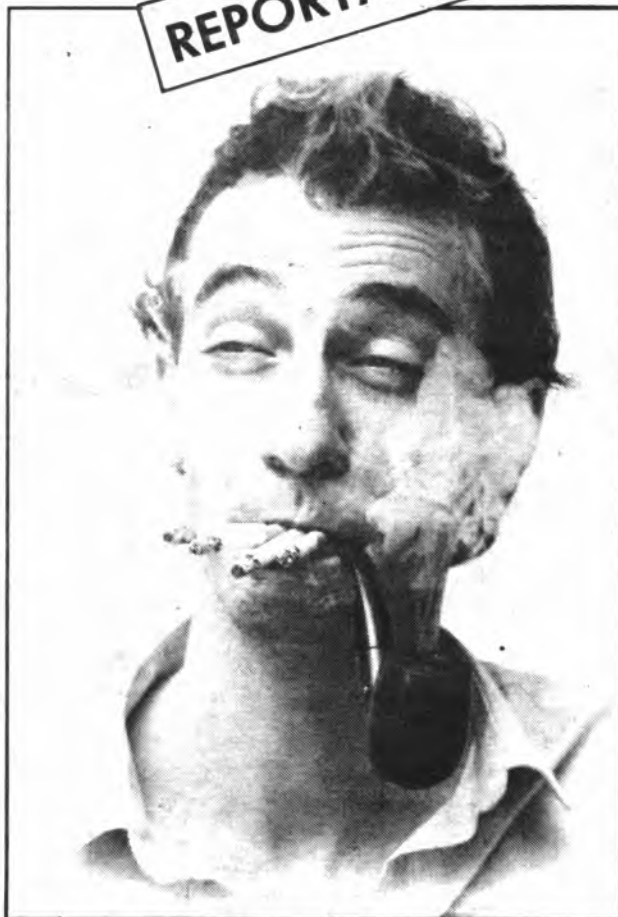

FOTO ANNA BOYE

Des de 1965 fins a 1985 la població d'Espanya ha crescut un 22 %. En aquest mateix període de temps el consum de tabac ha augmentat en un 146 %.

El 1935 es calculava que cada espanyol fumava, de mitjana 390 cigarrets. El 1980 la xifra puja fins a 2.647. Això suposa un augment del 700 %. Quan es diu que mitja Espanya fuma es vol dir que ho fan el 50 % dels homes i el 30 % de les dones.

abans d'esverar-se gaire, que estudis recents han demostrat que la «cotinina», un element que es produeix pel metabolisme de la nicotina, es troba a la saliva dels nens que conviuen amb fumadors en un tant per cent molt més elevat que en els nens que viuen en un ambient sense tabac. Fins i tot s'ha arribat a reconèixer que alguns tumors pulmonars provenen d'una alta exposició al fum durant els primers anys de vida. No n'hi ha prou, per tant, que la dona no fumi durant l'embaràs. L'autocontrol dels pares que realment no volen que el tabac perjudiqui els seus fills va molt més enllà.

De fet hi ha un vuitanta per cent de fumadors que diuen que deixarien de fumar si el metge els ho digués. Però aquesta imatge contra natura del metge, tot seriós, que ens aconsella de no fumar mentre ell mateix fuma, és una altra difícil incompatibilitat a la qual la classe mèdica no sembla disposada a renunciar. De moment.

Andrea Pascual

El Parc d'es Molinar. Juguen a Segona A i van segons a la classificació.

Molins de Vent de Sa Casa Blanca. Juguen a Tercera C i van tercers.

Equip de petanca de Sa Casa Blanca. Juguen a Tercera D i van pel mig de la classificació. S'ho passen bé, perquè tenen dones a l'equip.

Santa Marta Preferent. Van els primers de tot, la qual cosa vol dir que són els millors de Mallorca.

Equip del Bar Son Ferriol. Han començat enguany i van colistes a Tercera D.

Santa Marta d'es Molinar. Van primeres a la categoria Primera. Les millors de Mallorca.

Futbol d'empreses: Bar La Estació de S'Arenal.

Futbol d'empreses: Comercial Marí d'es Coll d'En Rabassa.